

VALLILANLAAKSO

KATU-, PUISTO-, SUOJAVIHER-, RAUTATIE- JA
LIIKENNEALUEET

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN NRO 11978
SELOSTUS

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS
ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSKARTTA NRO 11978
PÄIVÄTTY 10.6.2010

Asemakaava koskee:

Helsingin kaupungin
22. kaupunginosan (Vallila)
katu-, puisto- ja suojaviheralueita

Asemakaavan muutos koskee:

Helsingin kaupungin
21. kaupunginosan (Hermanni)
katu-, puisto- ja rautatiealueita

22. kaupunginosan (Vallila)
puisto-, yleisiä pysäköinti- ja katualueita

23. kaupunginosan (Toukola)
puistoalue

24. kaupunginosan (Kumpula)
puisto- ja katualueita

Kaavan nimi: Vallilanlaakson joukkoliikennekatu
Hankennumero: 0949
HEL 2011-001048

Laatija: Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosasto

Vireilletulo: 7.3.2007

Kaupunkisuunnittelulautakunta: 17.6.2010

Nähtävilläolo (MRL 65 §): 13.8.–13.9.2010

Kaupunkisuunnittelulautakunta: muutettu 5.5.2011

Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto 14.12.2011

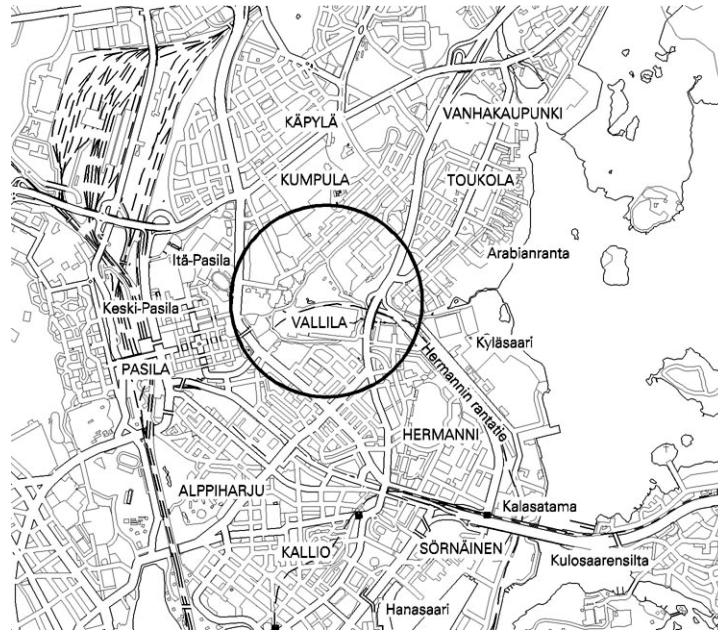
Kaupunkisuunnitteluvirasto: 7.5.2012 selostusta täydennetty

Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto

Voimaantulo:

Alueen sijainti:

Alue sijaitsee Vallilanlaaksossa Hämeentien ja Mäkelänkadun välissä
Vallilan siirtolapuutarhan pohjoispuolella.

Sijaintikartta

LIITTEET

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 31.3.2010

Seurantalomake

Sijaintikartta

Ilmakuva asemakaavan muutosalueesta

Asemakaavan muutoksen pienennös

Ote maakuntakaavasta

Ote yleiskaava 2002:sta

Ote ajantasa-asemakaavasta

Liikenteen yleissuunnitelma

Havainnekuvia

Energiahuolto ja tietoliikenne

Vesihuolto

Maaperä

Maaperän pilaantuneisuus

Katuliikenteen melukartat

Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen

Vallilanlaakson joukkoliikennekadun yleissuunnitelma

Kustaa Vaasan tien ylikulkusillan maisemalliset vaikutukset

Ylikulkusillan viitesuunnitelma

Leikkauspiirustus Vallilanlaaksosta

SISÄLLYS

1		
1	TIIVISTELMÄ	1
	Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö	1
	Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun vaiheet	1
	Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen toteutus	1
2		
2	LÄHTÖKOHDAT	2
	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	2
	Maakuntakaava	2
	Yleiskaava	3
	Asemakaavat	4
	Rakennusjärjestys	4
	Kiinteistörekisteri	4
	Muut suunnitelmat ja päätökset	5
	Pohjakartta	7
	Maanomistus	7
	Alueen yleiskuvaus	7
	Suojelukohteet	7
	Yhdyskuntatekninen huolto	8
	Maaperä	8
	Ympäristöhäiriöt	8
3		
3	TAVOITTEET	9
4		
4	ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS	9
	Yleisperustelu ja -kuvaus	9
	Mitoitus	9
	Virkistysalueet (VP)	10
	Yleinen pysäköintialue (LP)	10
	Suojaviheralue (EV)	10
	Liikenne	10
	Yhdyskuntatekninen huolto	11
	Maaperän rakennettavuus ja puhtaus	11
	Ympäristöhäiriöt	11
	Nimistö	12
5		
5	ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET	12
	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön	12
	Vaikutukset kulttuurimaisemaan	12

	Vaikutukset asukkaiden lähiympäristöön ja virkistysmahdollisuuksiin	13
	Liikenteelliset vaikutukset	14
	Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset	14
6		
	SUUNNITTELUN VAIHEET	14
	Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus	14
	Viranomaisyhteistyö	15
	Esitetyt mielipiteet	15
	Muistutukset ja lausunnot sekä nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset	15
7		
	KÄSITTELYVAIHEET	17

1 TIIVISTELMÄ

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa joukkoliikennekadun rakentamisen Vallilanlaakson halki Hämeentieltä Mäkelänkadulle. Katu kulkee käytöstä poistuvan junaradan paikalla ja se johdetaan uinitokeskuksen koillispuolisessa rinteessä tunnelin kautta Mäkelänkadulle.

Samalla poistetaan voimassa olevan asemakaavan varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä Kumpulanlaakson puistoalueen halki Isonniitynkadulle.

Lisäksi mahdollistetaan kevyen liikenteen yhteys Jyrängöntieltä Kumpulan kampukselle ja kevyen liikenteen silta Kumpulan kampukselta Kustaa Vaasan tien itäpuolelle.

Joukkoliikennekatu mahdollistaa raitiovaunuyhteyden rakentamisen Kalasataman ja Pasilan välille. Alkuvaiheessa joukkoliikennekatu tulee nopeuttamaan nykyisiä linja-autoreittejä, erityisesti Tiedelinjaa (seutulinja 506), joka liikennöi Viikistä Arabianrannan, Kumpulan, Pasilan, Meilahden ja Otaniemen kautta Pohjois-Tapiolaan ja yhdistää eri oppilaitoksia toisiinsa.

Joukkoliikenneyhteyden rakentamista puistoalueen halki on vastustettu laajasti ja esitetty Tiedelinjan reititystä ja nopeuttamista olemassa olevaa katuverkkoa hyödyntäen.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun vaiheet

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja selostusluonnos on pidetty nähtävillä kaupunkisuunnitteluvirastossa sekä Arabianrannan, Pasilan ja Vallilan kirjastossa. Muutosluonnoksesta on jätetty 18 mielipidettä, jotka pääsääntöisesti vastustivat luonnoksessa esitettyä joukkoliikennekatua.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen toteutus

Joukkoliikennekatu voidaan toteuttaa heti kaavan saatua lainvoiman.

2 LÄHTÖKOHDAT

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Aluetta koskee seitsemän valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta:

- on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.
- pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin
- on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja
- on edistettävä matka- ja kuljetusketjujen toimivuutta ja turvallava edellytykset julkiselle liikenteelle sekä eri liikenne-
muotojen yhteistyön kehittämiseksi.
- Helsingin seudun liikennejärjestelmää tulee kehittää koko seudun kattavan liikennejärjestelmäsuunnitelman avulla siten, että se hillitsee ilmastonmuutosta sekä tukee yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja riittävän asuntotuotannon järjestämistä.
- alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua raideliikenteen laajenemiseen yhdyskuntarakentamisen ja asuntotuotannon niin edellyttäessä.
- raideliikenneverkostoa laajennettaessa on otettava huomioon ympäröivä alueidenkäyttö ja lähiympäristö, erityisesti asutus, arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet sekä maiseman erityispiirteet.

Maakuntakaava

Ympäristöministeriön 8.11.2006 hyväksymässä Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Lisäksi alueella on viheryhteystarve, joka kulkee suurelta osin aivan joukkoliikennekadun vieressä.

Yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luontoympäristönä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä.

Yleiskaavassa pääosa alueesta on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Entisen satamaradan käytävä on yleiskaavassa rajattu tämän merkinän ulkopuolelle.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai kulttuuriympäristön arvoja.

Helsingin yleiskaava 2002 -kartalle on merkitty moottorikadut ja pääkadut sekä raskasta ja seudullista raideliikennettä koskevat varaukset. Esimerkiksi Pietari Kalmin kadun jatke, joka on asemakaavassa joukkoliikennekatu ja kulkee niin ikään kaupunkipuiston alueella, ei ole varauksena Yleiskaava 2002:ssa. Nyt kysymyksessä oleva joukkoliikennekatu korvaa Pietari Kalmin kadun yhteyden.

Samassa Vallilanlaakson maisematilassa, kaupunkipuiston alueella, on yleiskaavan varaus tunnelin suuaukolle, joka on osoitettu palvelemaan yleiskaavan mukaista pääliikenneverkon maanalaista osuutta. Kyseessä on Hakamäentien jatkeen ns. Kumpulän tunnelin haara, joka nousisi maan pinnalle kaupunkipuiston alueella.

Edellä esitettyyn viitaten, voidaan todeta, että yleiskaavan 2002 mukaiseen ratkaisuun sisältyy mahdollisuus toteuttaa liikenneinfrastruktuuria palvelevaa maanpäällistä rakentamista ja kaupungin eri osien välisiä yhteystarpeita kaupunkipuiston alueella. Yleiskaavaa on Vallilanlaakson osalta tulkittu sekä valmistelussa että päätöksenteossa siten, että yleiskaavan kaavamääräyksessä mainitut tarpeelliset liikenneväylät tarkoittavat myös Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän uuden kadun rakentamista. Entisen ratapohjan paikalle osoitettu joukkoliikennekatu on Yleiskaava 2002:n mukainen.

Yleiskaava on näin ollen ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitettulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa ja yleiskaava on otettu huomioon 53 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Asemakaavat

Pääosalla aluetta on voimassa 30.10.1987 vahvistettu asemakaava nro 9010. Kaavan mukaan alue on joukkoliikennekatua, katu- ja puistoaluetta.

Asemakaavoittamatonta aluetta ovat junarata sekä Hämeentien ja Vallilan siirtolapuutarhan välinen alue.

Lisäksi alueella ovat voimassa seuraavat asemakaavat:

22.9.1950 vahvistettu asemakaava nro 2952. Kaavan mukaan Hermannin rantatien ja Nylanderinpuiston välissä on katualuetta.

22.7.1963 vahvistettu asemakaava nro 5340. Kaavan mukaan Hermannin rantatien ja Nylanderinpuiston välissä on rautatiealuetta.

5.1.1979 vahvistettu asemakaava nro 7931. Kaavan mukaan Hämeentie Jyrängöntien kohdalla on katualuetta.

16.7.1985 vahvistettu asemakaava nro 8930. Kaavan mukaan Pietari Kalmin kadun läntinen pää on joukkoliikennekatua, jonka vieressä on puistoaluetta. Lisäksi puistoaluetta on Mäkelänkadun varrella.

23.12.1987 vahvistettu asemakaava nro 9344. Kaavan mukaan Hämeentien itäpuolella on katualuetta.

30.10.1992 vahvistettu asemakaava nro 9945. Kaavan mukaan Hämeentien sillan itäpuolella on yleistä pysäköintialuetta ja puistoaluetta.

19.12.1997 vahvistettu asemakaava nro 10495. Kaavan mukaan Mäkelänrinteen uintikeskuksen vieressä on puistoaluetta.

Rakennusjärjestys

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 22.9.2010.

Kiinteistörekisteri

Alue on merkitty Helsingin kaupungin ylläpitämään kiinteistörekisteriin.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Kumpulan osayleiskaavaa (Kvsto 31.10.1984) laadittaessa luotiin edellytykset Kumpulan ja Toukolan sekä Pasilan aseman välisten joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi tulevaisuudessa suunnittelemalla uusi itä-länsisuuntainen joukkoliikennekatu Kumpulan mäeltä Kätilöopiston edustalle. Tämä, Pietari Kalmin kaduksi nimetty joukkoliikennekatu, sisällytettiin sittemmin Kumpulan yliopistoalueen asemakaavaan ja sen rakentamismahdollisuus on säilytetty myös alueen myöhemmissä asemakaavan muutoksissa. Katu pyrittiin linjaamaan maastoon ottamalla huomioon sekä maisemalliset että liikennetekniset näkökohdat mahdollisimman hyvin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli 13.10.2005 voimassa olevan asemakaavan mukaista liikennesuunnitelmaa ja palautti asian sekä velvoitti kaupunkisuunnitteluvirastoa tutkimaan poistuvan satamaradan paikan tai mahdollisesti muiden vaihtoehtojen mahdollisuudet joukkoliikennekaduksi. Tässä vaiheessa Pietari Kalmin kadun jatkeen joukkoliikennekatua vastustivat Kumpulaseura ry, Kanta-Helsingin omakotiyhdistys ry ja 1 012 adressin allekirjoittajaa sekä kahdeksan muuta asukasta tai asuinyhteisöä. Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli asiaa uudelleen 15.12.2005 ja jätti sen pöydälle.

Seuraavan kerran kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli asiaa 12.1.2006, jolloin se hyväksyi Vallilanlaakson joukkoliikennekadun yleissuunnitelman kaksi vaihtoehtoa jatkosuunnittelun pohjaksi. Kummassakin vaihtoehdossa pääosa kadusta sijoittuu käytöstä poistuvan satamaradan paikalle, josta se kääntyy Mäkelänkadulle Vallilanlaakson puistoalueen länsireunassa. Vaihtoehdossa 1 katu liittyy Hämeentiehen ilman yhteyttä Kumpulanmäelle. Vaihtoehdossa 2 katu on johdettu Jyrängöntien ja Nylanderinpuiston kautta Kumpulanmäelle Pietari Kalmin kadun päähän. Samalla lautakunta päätti kehottaa asemakaavaosastoa ryhtymään toimenpiteisiin Vallilanlaakson joukkoliikennekadun edellyttämien asemakaavojen muuttamiseksi. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laatiminen käynnistyi osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla, joka lähetettiin osallisille 7.3.2007. Suunnitelmaa päivitettiin 6.10.2008.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli Vallilan joukkoliikennekadun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta 18.12.2008 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Joukkoliikennekatu oli ehdotuksessa johdettu Kumpulanmäeltä Jyrängöntien ja Nylanderinpuiston kautta Mäkeläntielle vaihtoehdon 2 mukaisesti. Lautakunta totesi seuraavasti: "Tiedelinjan liikennöintiä nopeutetaan kaikin keinoin olemassa olevia teitä pitkin pysäkkejä karsimalla, teitä lämmittämällä ja

uusia reittejä etsimällä. Satamaradan alueelle tehdään varaus raitiovaunuliikennettä varten. Lisäksi parannetaan kevyen liikenteen yhteyksiä mäelle."

Kaupunginhallitus käytti otto-oikeutta ja päätti 2.2.2009 kumota kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta voimassa olevan asemakaavan mukainen yhteys, Pietari Kalmin kadun jatkeeseen perustuva [Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle] joukkoliikennekatu voitaisiin toteuttaa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli 2.4.2009 voimassa olevan asemakaavan mukaista joukkoliikennekadun liikennesuunnitelmaa, jossa katu kulkee Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle. Lautakunta hylkäsi suunnitelman ja kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa selvittämään Kumpulan kampuksen liikenneyhteyksien järjestämistä ja poikittaisliikenteen tehostamista sekä kehotti virastoa aloittamaan kevyen liikenteen väylien suunnittelun Kumpulanmäelle välittömästi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi 10.12.2009 tiedoksi selvityksen Kumpulan joukkoliikenneyhteyksien parantamisesta ja poikittaisliikenteen tehostamisesta.

Vallilan siirtolapuutarhayhdistys ry, Hermanni-Vallila seura ry ja Vallilan asukasyhdistys ry tekivät 11.9.2006 aloitteen Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunnalle sen 12.1.2006 pidetyssä kokouksessa tehdyn päätöksen kumoamiseksi. Aloitteessa esitetään satamaradalta vapautuvan alueen asemakaavoittamista puistoksi sekä Tiedelinjan reititystä olemassa olevaa katuverkostoa pitkin tai uuden joukkoliikennekadun rakentamista voimassa olevan asemakaavan mukaan. Yhdistykset lähettivät 13.9.2007 kaupunginhallitukselle kirjeen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitus ottaisi satamaradan käyttöasian käsiteltäväkseen yhdistysten aikaisemman aloitteen pohjalta.

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV (26.1.2007) esitti kaupungille Tiedelinjan 506 reitin nopeuttamisen kiirehtimistä Pasilan ja Kumpulan välillä. Kaupunginhallitus päätti 25.6.2007 kehottaa rakennusvirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimenpiteisiin Kumpulan kampuksen liittämiseksi osaksi Tiedelinjan reittiä nykyistä katuverkkoa Kumpulassa hyödyntäen. Tämä reitti ei kuitenkaan vastaa tavoitetta Tiedelinja 506 matka-ajan nopeuttamisesta Kumpulan ja Pasilan välillä, sillä se kiertää kampukselta Väinö Auerin kadun, Intiankadun, Koskelantien ja Ratapihantien kautta Pasilan asemalle.

Pohjakartta

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on laatinut pohjakartan, joka on tarkistettu 19.2.2010.

Maanomistus

Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa.

Alueen yleiskuvaus

Alue on pääosin virkistysaluetta, jossa on runsaasti rakennettua puistoa. Kaava-alueen itäreunalla kulkee Hämeentie.

Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Kumpulan kasvitieteellinen puutarha, Kumpulan kartano, Vallilan siirtolapuutarha sekä yliopiston kampusalue, jossa on mm. tiedekirjasto ja liikuntakeskus.

Suojelukohteet

Alueella ei ole suojelukohteita. Alueen välittömässä läheisyydessä on kulttuurihistoriallisesti arvokas Kumpulan kartano ja Vallilan siirtolapuutarha.

Vuonna 1932 perustettu Vallilan siirtolapuutarha on kaupungin vanhimpia ja parhaiten säilyneitä siirtolapuutarha-alueita. Siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, puutarhataiteelliset ja rakennustaiteelliset arvot on suojeltu asemakaavalla nro 11990, joka on tullut voimaan 27.1.2012.

Kumpulan kartano ja siihen liittyvät rakennukset on suojeltu asemakaavalla nro 9010 (vahvistunut YM 30.10.1987). Kartanon päärakennus on suojeltu asemakaavamerkinnällä sr-1, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka turmelevat rakennuksen tai sen sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa tai rakennustaiteellista tyyliä. Päärakennukseen liittyvät neljä kartanon sivurakennusta on suojeltu samalla asemakaavalla merkinnällä sr-2, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, mikäli siihen on pakottava syy.

Kumpulan kartanoa ympäröi kasvitieteellinen puutarha. Entiselle viljelysmaalle ja osittain nykypäivään asti säilyneeseen kartanopuistoon sijoittuva kokonaisuus on 1900-luvun viime vuosikymmenten ja 2000-luvun alun tuote, jonka vanhimmat osat ovat kartanopuistovaiheesta 1800-luvulta.

ELY-keskus on 22.3.2012 pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa suojeluesityksestä Kumpulan kartanon alueen suojelemiseksi sekä Museoviraston lausunnosta suojelumääräyksiksi. Suojeluesitykseen on sisällytetty myös osa entistä satamaradan aluetta. Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoi lausunnossaan 24.4.2012, ettei asemakaavalla jo suojellun Kumpulan kartanon alueen suojeleminen erityislaitailla ole tarpeen eikä entisen satamaradan alueen suojelulle ole perusteita.

Kaava-alue rajoittuu koilliskulmasta puistohistoriallisesti merkittävään Kumtähdenkenttään. Siellä esitettiin ensimmäisen kerran Paciuksen Maamme-laulu vuonna 1848 ja sata vuotta myöhemmin puistoon pystytettiin sen tilaisuuden kunniaksi Erik Bryggmanin ja Viktor Janssonin suunnittelema muistomerkki.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kaava-alueella on runsaasti rakennettuja teknisen huollon johtoja. Ratapenkereen läheisyydessä ja osittain myös penkereen alla on vesi-, merivesi-, kaasu- ja sähköjohdot. Jyrängöntiellä on kaasu-, lämpö- ja tietoliikennejohtoja.

Maaperä

Maanpinnan korkeus vaihtelee +2.0 ja +22.0 välillä. Kaava-alueen eteläosa on savialuetta, jossa saven paksuus on enimmillään n.16 metriä. Pohjoisessa on muutamia kalliopaljastumia, ja muu osa on kitkamaata.

Ympäristöhäiriöt

Hämeentien ja Mäkelänkadun liikenteestä kantautuu alueelle melua. Hämeentien liikennemelu leviää meluselvitysten perusteella Vallilan siirtolapuutarhan suuntaan nykytilanteessa siten, että päiväajan 55 dB ulko-ohjearvo ylittyy vielä noin 150...200 metrin päässä Hämeentiestä. Arviointi perustuu Helsingin kaupungin meluselvitykseen 2007 sekä kaavoituksen yhteydessä tehtyihin melumallilaskentoihin.

Rakennusvirasto on tutkinut maaperän pilaantuneisuutta Nylanderinpuistossa aiemmin sijainneen kauppapuutarhan kohdalla. Tutkimuksissa alueen maaperän on todettu olevan pilaantunut metalleilla, polyaromaattisilla yhdisteillä sekä torjunta-aineilla.

3 TAVOITTEET

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa ja linjata joukkoliikennekatu kulkemaan Vallilanlaakson halki siten, että sen aiheuttamat meluhaitat ja maise-malliset vauriot minimoidaan.

4 ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS

Yleisperustelu ja -kuvaus

Voimassa olevassa asemakaavassa joukkoliikenteelle on varattu 340 metriä pitkä katu, joka sijaitsee Pietari Kalmin kadun jatkeena Kumpu-lanmäeltä Isonniitynkadulle. Sille suunniteltiin Tiedelinjan johtamista.

Kaavamuutoksessa esitetään Pietari Kalmin kadun jatkeen poistamista ja korvaamista uudella joukkoliikenteelle varatulla katulinjauksella, joka kulkisi junaliikenteeltä vapautuneen satamaradan kohdalla Hämeentiel-tä Mäkelänkadulle.

Mäkelänrinteen uintikeskuksen kohdalla joukkoliikennekatu kaartuu ja johdetaan tunneliin. Näin vähennetään uuden väylän maisemalle aiheuttamaa vauriota ja tärkeä kevyen liikenteen yhteys Vallilanlaaksossa voidaan edelleen johtaa turvallisesti eri tasossa joukkoliikennekadun kanssa. Uuden joukkoliikennekadun pituus on noin 1,3 km.

Vallilanlaakson joukkoliikennekatu on merkittävä julkisen joukkoliiken-teen yhteys, joka parantaa huomattavasti poikittaisia liikenneyhteyksiä Helsingissä. Asemakaava ja asemakaavan muutos tukee valtakunnal-listen alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

Joukkoliikenneyhteyden rakentamista puistoalueen halki on vastustettu laajasti ja esitetty Tiedelinjan reititystä ja nopeuttamista olemassa ole-vaa katuverkkoa hyödyntäen.

Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä 7,1 ha. Liikennealuetta (kadut, ke-vyen liikenteen kadut, pysäköintialue) on 3,0 ha, puistoa on 2,5 ha ja suojaviheraluetta 1,6 ha.

Virkistysalueet (VP)

Puistoalueet muuttuvat siten, että puistoalue Kumpulanlaaksossa suurenee ja puistoalue Vallilanlaaksossa pienenee.

Kumpulanlaaksossa puistoon on varattu osat yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle niissä kohdin, joissa ne joko ovat olemassa tai missä niitä tarvitaan kevyen liikenteen verkoston täydennyksenä.

Yleinen pysäköintialue (LP)

Kasvitieteellisen puutarhan kävijöitä sekä Hämeentien varrella olevan liikekorttelin asiakkaita varten on varattu yleiset pysäköintialueet Hämeentien sillan alle. Niille on johdettu ajoyhteydet viereisiltä katualueilta. Järjestelyt on jo toteutettu. Hämeentien varrella oleva LP-alue on muutettu katualueeksi, jotta tulevaisuudessa mahdollisesti rakennettava raitiotie voi jatkua suoraan.

Kasvitieteellisen puutarhan pääsisäänkäynnin tuntumaan on rakennettu LP-alue neljää bussia varten. Se palvelee puutarhan vierailijoita.

Suojaviheralue (EV)

Ne viheralueet, jotka ovat Hämeentien välittömässä läheisyydessä ja joiden käyttö virkistykseen ei ole luontevaa, on merkitty suojaviheralueiksi. Suojaviheralueella Hämeentien sillan alla sijaitsee skeittipuisto.

Liikenne

Hämeentieltä Vallilanlaakson kautta Mäkelänkadulle kulkeva linjaus on alkuvaiheessa tarkoitettu nopeuttamaan nykyisiä linja-autoreittejä, erityisesti Tiedelinjaa. Tiedelinjan reitti jatkuu Mäkelänkadulta Pasilan, Meilahden ja Otaniemen kautta Pohjois-Tapiolaan.

Joukkoliikenneyhteys parantaa Kumpulasta ja Arabianrannasta Pasilan kautta Töölön suuntaan kulkevien reittien järjestelymahdollisuuksia. Lisäksi joukkoliikennekatu luo edellytykset raitiolinjan perustamiselle Pasilasta Kalasatamaan.

Joukkoliikenteelle tarkoitettulla katuosuudella voidaan luvaton muu ajoneuvoliikenne tarvittaessa estää teknisin keinoin.

Kevyen liikenteen silta on suunniteltu Kumpulan kampukselta Kustaa Vaasan tielle. Silta luo turvallisen ja esteettömän kulkuyhteyden Kustaa Vaasan tien yli. Sillalle pääsee suoraan bussipysäkeiltä.

Yhdyskuntatekninen huolto

Joukkoliikennekadun kuivatusta varten on rakennettava sadevesiviemäreitä, jotka johdetaan rakennettuun järjestelmään. Alueen länsipäässä oleva avo-oja on putkitettava. Ratapenkereen alla olevien joiden kuormituskestävyys on selvitettävä, kun ratapenger muutetaan joukkoliikennekaduksi.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Nykyinen ratapenger on savialueella. Radan perustamistavasta ei ole tarkkaa tietoa. Joukkoliikenneyhteyttä varten ratapengertä levennetään, jolloin joudutaan tekemään pohjanvahvistustoimenpiteitä. Muilta osin perustamistavat ovat normaaleja.

Rakennettaessa katua Nylanderipuiston pilaantuneeksi todetun alueen läheisyyteen tulee rakentamisessa huomioida mahdolliset pilaantuneet maa-ainekset.

Rakennettaessa katua satamaradan alueelle, tulee ratarakenteen maa-ainesten soveltuvuus suunniteltuun käyttöön arvioida pilaantuneisuuden osalta erikseen, jos radan maa-aineksia aiotaan hyödyntää kadun rakentamisessa.

Kaavoituksen yhteydessä on arvioitu, ettei maaperän mahdollinen pilaantuneisuus estä alueen ottamista suunniteltuun käyttöön.

Ympäristöhäiriöt

Uuden joukkoliikennekadun liikenteen aiheuttamaa meluhaittaa on arvioitu mallintamalla. Joukkoliikennekadun liikennemäärän on mallinuksessa oletettu olevan korkeintaan noin 500 bussia vuorokaudessa. Tällöin sen päiväaikaisesta liikenteestä aiheutuva 55 dB keskiäänitason raja ulottuisi noin 20 metrin päähän kadusta. Hämeentien liikennemelun vaikutusalueella päiväajan 55 dB melualueen raja ulottuu vähintään noin 150 metrin päähän Hämeentiestä. Melun leviämislaskentoja on havainnollistettu kaavaselostuksen liitekuviissa.

Mallintamalla tutkittiin alustavasti joukkoliikennekadun liikenteen aiheuttaman meluhaitan torjuntaa kadun reunaan sijoitettavalla meluaidalla. Noin 1,2 metriä kadun tasausviivan yläpuolelle ulottuvalla meluusteellä saadaan joukkoliikennekadun aiheuttama päivämelutaso alle 55 dB lähimpienkin siirtolapuutarhassa sijaitsevien rakennusten kohdalla. Hämeentien liikennemelun leviämisestä johtuen ohjearvojen saavuttami-

nen koko siirtolapuutarha-alueella edellyttäisi myös Hämeentien liikennemelun torjuntaa meluestein.

Kaavassa on edellytetty rakennettavan joukkoliikennekadun varteen noin 1,2 metriä kadun tasausviivan yläpuolelle ulottuva melueste. Esteen sijainti ja korkeusasema tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi. Kaavaan on lisäksi merkitty Helsingin kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2008 mukaiset meluesteet Hämeentien varteen.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti 7.5.2008 esittää joukkoliikennekadun nimeksi Vallilanlaaksontie – Vallgårdsdalsvägen.

5

ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa nykyistä joustavampi **poikittainen** joukkoliikenne **erityisesti** Viikin, Arabianrannan, Kumpulan ja Otaniemen kampusten välillä. Järjestely tarjoaa myös mahdollisuuden raitiovaunuliikenteen poikittaisyhteyden järjestämiselle kantakaupungin pohjoisosassa Pasilan ja Hämeentien välillä.

Vaikutukset kulttuurimaisemaan

Kumpulan kartanon visuaalisesti hallitseva asema maisematilassa heikkenee joukkoliikenteenkadun rakentamisen myötä. On kuitenkin muistettava, että Hämeentien sillan rakentaminen katkaisi aikanaan kartanon suhteen Vanhankaupunginselälle ja siihen verrattuna joukkoliikennekadun kielteinen vaikutus on vähäinen.

Joukkoliikennekadun kielteisiä vaikutuksia on lievennetty kattamalla joukkoliikennekatu Mäkelänrinteen uimahallin kohdalla viherkannella, siten että puiston nurmipinta jatkuu joukkoliikennekadun yli. Lisäksi maisemallista haittaa voidaan lieventää peittämällä turhaksi jäänyt, Pasilaan johtava rautatietunnelin suuaukko ja täyttämällä ratakuilu osaksi puistoa.

Joukkoliikennekadun eteläreunaan rakennetaan noin 500 metriä pitkä ja 1,2 metriä korkea melueste. Aita heikentää joiltakin osin näkymiä ke-

vyen liikenteen pääreitiltä kohti etelää ja siirtolapuutarhaa. Sen kielteinen vaikutus maisemaan on kuitenkin vähäinen.

Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaalle Vallilan siirtolapuutarhalle on jo aiheutunut maisemallista ja meluhaittaa aiemmin pohjoisreunaa kulkeneesta satamaradasta. Nyt paikalle suunnitellusta joukkoliikennekadusta aiheutuva lisähaitta verrattuna aiempaan tilanteeseen on vähäinen. Aiheutuvaa haittaa on pyritty vähentämään asemakaavassa rakennettavaksi määrätyllä 1,2 metriä korkealla melusteellä.

Kumtähdenkentän länsipuolelle asemakaavoitettu Kustaa Vaasan tien yli johtava ylikulkusilta parantaa oleellisesti kevyen liikenteen yhteyksiä Helsingin yliopiston Kumpulan kampukselta Arabianrannan suuntaan. Sillan porrasyhteys sijoittuu osittain puistoalueelle, mikä jossain määrin vähentää puiston maisemallista arvoa.

Vaikutukset asukkaiden lähiympäristöön ja virkistysmahdollisuuksiin

Vallilanlaakson alue ei tarjoa enää joukkoliikennekadun rakentamisen jälkeen samanlaisia mahdollisuuksia virkistykseen ja joukkoliikennekatu rikkoo viher- ja virkistysalueen yhtenäisyyttä. Joukkoliikennekadun aiheuttama haitta alueen virkistysmahdollisuuksiin on kuitenkin satamaraan verrattavissa, eikä muutos tältä osin ole merkittävä.

Radan vieressä kulkevan kevyen liikenteen reitin luonne muuttuu jalkakäytävämäiseksi, mikä heikentää sen virkistysarvoa. Etelä-pohjois-suuntaisia kevyen liikenteen reittejä ei voida rakentaa Vallilanlaaksossa ilman, että ne risteisivät joukkoliikennekadun kanssa.

Kasvitieteellisen puutarhan pääsisäänkäynnin läheisyyteen rakennettava pysäkki parantaa pääsyä tähän valtakunnallisesti merkittävään puutarhaan.

Joukkoliikennekadun liikenteen aiheuttamaa meluhaittaa torjutaan kadun suuntaisella melusteellä. Lisäksi kaavassa osoitetaan Hämeen tien reunaan rakennettaviksi meluntorjunnan toimintasuunnitelman mukaiset melusteet, jotka vähentävät jo olemassa olevia meluhaittoja Vallilan siirtolapuutarhassa ja Vallilanlaaksossa. Kaavan mukaisilla meluntorjuntaratkaisuilla liikenteen aiheuttama meluhäiriö saadaan rajattua suppealle alueelle katujen välittömään läheisyyteen.

Kumpulanlaakson virkistysmahdollisuudet paranevat, kun Pietari Kalminkadun jatke muutetaan puistoksi eikä tämän joukkoliikennereitin liikennöintiin liittyviä ympäristöhäiriöitä synny.

Liikenteelliset vaikutukset

Joukkoliikennekatu parantaa joukkoliikenteen poikittaisreittejä ja niiden järjestelymahdollisuuksia. Kadun ansiosta voidaan perustaa uusia poikittaislinjoja ja siirtää joitakin Kumpulan tai Arabianrannan kautta kulkevia bussilinjoja Pasilan kautta Töölön suuntaan.

Joukkoliikennekatu luo edellytykset raitiolinjan perustamiselle Pasilasta Hermanniin. Tätä raitiotietä voidaan myöhemmin jatkaa Kalasatamaan.

Satamaradan paikalle suunniteltu joukkoliikennekatu risteää kevyen liikenteen reittien kanssa Kumpulanpuron kummallakin puolella, mikä osaltaan heikentää kevyen liikenteen yhteyksiä, mutta on haitallisilta lisävaikutuksiltaan vähäinen.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille n. 12,7 milj. euron kustannukset (alv 0 %). Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

Kadut	2,40 milj. euroa
Tunneli (155 m)	4,65 milj. euroa
Meluseste, h = 1,2 m	3,00 milj. euroa
Hämeentien melusesteet	0,55 milj. euroa
VP-alueet	0,65 milj. euroa
EV-alueet	0,14 milj. euroa
Kuivatus	0,45 milj. euroa
Sillat	0,60 milj. euroa
Johtosiirrot, vesihuolto	0,13 milj. euroa
Johtosiirrot, energia	0,13 milj. euroa

Edellä mainitut kustannukset eivät sisällä Kustaa Vaasan tien ylittävää kevyen liikenteen siltaa, jonka kustannukset on arvioitu olevan noin 1,8–2 milj. euroa.

6

SUUNNITTELUN VAIHEET

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunkisuunnittelulautakunnan aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osalliselle kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (7.3.2007). Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille kaavaluonnoksen kanssa (kirje päivätty 6.10.2008). Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävillä 13.10.–31.10.2008. Keskustelutilaisuus järjestettiin 29.10.2008 kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa.

Toistamiseen päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (31.3.2010), kaavaluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävinä 12.4.–30.4.2010 Arabianrannan, Pasilan ja Vallilan kirjastossa sekä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja viraston internetsivuilla.

Keskustelutilaisuus järjestettiin 20.4.2010 kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa.

Viranomaisyhteistyö

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä liikennelaitoksen, Helsingin seudun liikenteen ja rakennusviraston kanssa.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse 18 mielipidettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Saadut mielipiteet kohdistuivat joukkoliikennekadun rakentamisen vastustamiseen ja koko hankkeen tarpeellisuuden kyseenalaistamiseen. Osa mielipiteistä myös kannatti hanketta ja toivoi hankkeen pikaista toteutusta.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että joukkoliikennekadun aiheuttamat maisemalliset vauriot ja meluhaitat on pyritty minimoimaan kattamalla katu sen maisemallisesti herkimmissä kohdassa ja rakentamalla aita siirtolapuutarhan pohjoisreunalle.

Muistutukset ja lausunnot sekä nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 13.8.–13.9.2011.

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin pelastuslautakunnan, kiinteistölautakunnan, ympäristölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan,

kaupunginmuseon johtokunnan, Helsingin yliopiston ja ilmatieteen laitoksen, HSL Helsingin seudun liikenteen, Helsingin kaupungin HKL-liikelayoksen, HSY Veden, Helsingin Energian ja Helen Sähköverkko Oy:n ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot. Ehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta.

Lausunnot kohdistuivat yleiskaavan ja maakuntakaavan huomioon ottamiseen, alueen virkistyskäyttöön, ekologisiin käytäviin sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön huomioimiseen. Lausunnoissa esitettiin, että joukkoliikennekadun rakentamisesta luovuttaisiin tai yhteys toteutettaisiin raitiovaunureittinä. Joukkoliikennekadun aiheuttamasta melusta pyydettiin meluselvityksiä ja kadun tarpeellisuudesta pyydettiin lisäselvityksiä. Kevyen liikenteen sillan linjausta ja reittiä esitettiin muutettavaksi ja sillan maisemavaikutukset tulee esittää.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 5.5.2011, että asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta tarkistetaan lausuntojen ja muistutusten johdosta seuraavasti:

Asemakaavakarttaan tehdyt muutokset:

- Asemakaavamerkintää "Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys" on lyhennetty Kumtähden kentän kohdalla.
- Asemakaavamääräys "Alueelle on rakennettava umpinainen aita, jonka korkeus kadun tasausviivasta on 1,2 m. Merkintä osoittaa aidan likimääräisen sijainnin" on muutettu muotoon: "Alueelle on rakennettava meluste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeuden kadun pinnasta metreinä."
- Hämeentien suuntainen yleinen pysäköintialue on muutettu katualueeksi.
- Nylanderinpuistoon on merkitty kasvitieteellistä puutarhaa palveleva huoltoajoyhteys.
- Lisäksi kaavaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

Selostuksen liitteiksi lisätyt asiakirjat:

- Katuliikenteen melukartat

- Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen
- Vallilanlaakson joukkoliikennekadun yleissuunnitelma
- Kustaa Vaasan tien ylikulkusillan maisemalliset vaikutukset
- Ylikulkusillan viitesuunnitelma.

7 KÄSITTELYVAIHEET

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 10.6.2010. Kaupunkisuunnittelulautakunta jätti asian pöydälle ja päätti 17.6.2010 puoltaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä

Merkittiin, että keskustelun kuluessa jäsen Modig jäsen Holopaisen kannattamana teki seuraavan palautusesityksen:

"Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että joukkoliikennekadun osalta kaavamääräystä muutetaan koskemaan ainoastaan raitiotieliikennettä."

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 5 (Finne-Elonen, Männistö, Palmroth-Leino, Kallio, Rauhamäki)–4 (Holopainen, Modig, Erra, Soininvaara).

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 5.5.2011 muuttaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta lausuntojen ja muistutusten johdosta.

Keskustelun kuluessa jäsen Modig jäsen Holopaisen kannattamana teki seuraavan palautusesityksen: "Lautakunta palauttaa asian valmisteluun siten, että kaavamuutoksella mahdollistetaan laaksossa vain raitio liikenne, ei bussiliikennettä."

Suoritettussa äänestyksessä palautusesitys hävisi äänin 5 (Johansson, Sipilä, Palmroth-Leino, Puura, Rauhamäki)–3 (Holopainen, Modig, Soininvaara).

Lisäksi lautakunta päätti yksimielisesti tehdä päätösehdotukseen seuraavan lisäyksen: "Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että katusuunnitelmaa tehtäessä kiinnitetään erityistä huomiota maisemointiin ja laadukkaiden materiaalien käyttöön. Lautakunta kiinnittää lisäksi huomiota linjoilla käytettävän kaluston laatuun."

Kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 14.12.2011.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on esittänyt 23.1.2012 maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:n säännökset huomioon ottaen oikaisukehotuksen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on 7.5.2012 täydentänyt Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostusta oikaisukehotuksen mukaisesti. Asemakaava- ja asemakaavan muutuskarttaa ei ole muutettu.

Helsingissä 7.5.2012

Annukka Lindroos

VALLILANLAAKSON JOUKKOLIIKENNEKATU

Suunnittelualue

Suunnittelualueetta rajaavat Mäkelänrinteen uintikeskus, Vallilan siirtolapuutarha, Haukilahdenkatu, Nylanderinpuisto, Ilmatieteen- ja merentutkimuslaitos, Isonniitynkatu ja Kumpulan kasvitieteellinen puutarha. Lisäksi suunnitteilla on kevyen liikenteen silta Kumpulan kampukselta Arabian kauppakeskukseen.

Nykytilanne

Alue on pääosin virkistyskäytössä. Sen välitömässä läheisyydessä sijaitsevat Kumpulan kasvitieteellinen puutarha ja Vallilan siirtolapuutarha. Vallilanlaakson puisto- ja virkistysalueet on rakennettu 1980- ja 1990-luvulla.

Puistojen lisäksi alueella on rautatie- ja katualueita. Junarata rakennettiin 1960-luvulla laakson pohjalle, siirtolapuutarhan pohjoispuolelle. Se poistui käytöstä Sörnäisten satamatoimintojen siirryttyä Vuosaaren satamaan.

Mitä alueelle suunnitellaan

Suunnitteilla on joukkoliikennekatu Hämeentieltä Mäkelänkadulle. Katu kulkee käytöstä poistetun junaradan paikalla Vallilanlaakossa. Mäkelänrinteen uintikeskuksen alapuolisessa rinteessä katu johdetaan tunnelissa Mäkelänkadulle.

Joukkoliikennekatu palvelisi erityisesti Tiedelinjaa (506). Linja kulkee Viikin ja Pohjois-Tapiolan välillä ja yhdistää toisiinsa eri oppilaitoksia.

Voimassa olevan asemakaavan varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä

Kumpulanlaakson halki Isonniitynkadulle poistetaan.

Lisäksi suunnitteilla on kevyen liikenteen yhteys Jyrängöntieltä Ilmatieteen- ja merentutkimuslaitoksen kulmalle ja kevyen liikenteen silta Kustaa Vaasan tien yli Kumpulan kampukselta Arabian kauppakeskukseen.

Aloite

Aloite on tullut kaupunkisuunnittelulautakunnalta ja kaupunkisuunnitteluvirastolta. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 12.1.2006 joukkoliikennekadun yleissuunnitelman vaihtoehdot 1 ja 2 jatkosuunnittelun pohjaksi ja kehotti samalla asemakaavaosastoa ryhtymään toimenpiteisiin Vallilanlaakson joukkoliikennekadun edellyttämien asemakaavojen muuttamiseksi. Vaihtoehdossa 1 joukkoliikennekatu oli linjattu Hämeentieltä Mäkelänkadulle Vallilan siirtolapuutarhan pohjoispuolelta ja vaihtoehdossa 2 Kumpulanmäeltä Jyrängöntien kautta Mäkelänkadulle.

Kaupunginhallitus kehotti 25.6.2007 rakennusvirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimenpiteisiin Kumpulan kampuksen liittämiseksi osaksi Tiedelinjan reittiä nykyistä katuverkkoa Kumpulassa hyödyntäen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta palautti 18.12.2008 joukkoliikennekadun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen (nro 11822) uudelleen valmisteltavaksi. Joukkoliikennekatu oli kaavassa linjattu Kumpulanmäeltä Jyrängöntien kautta Mäkelänkadulle.

Kaupunginhallitus kumosi 2.2.2009 kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemän päätök-

31.3.2010

sen ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin, jotta Pietari Kalmin kadun jatkeeseen perustuva vaihtoehto [Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle] voitaisiin toteuttaa.

Maanomistus

Suunnittelualue on pääasiassa kaupungin omistuksessa.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa 8 asemakaavaa. Kaavojen (vuosilta 1950, 1963, 1979, 1985, 1987, 1992 ja 1997) mukaan alue on joukko-liikennekatua, katu-, puisto- ja yleistä pysäköintialuetta. Osa alueesta on asemakaavoittamatonta.

Yleiskaava 2002:ssa Vallilanlaakson alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luontoympäristönä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä. Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Vaikutusten arviointi

Kaupunkisuunnitteluvirasto arvioi kaavan valmistelun yhteydessä sen liikenteellisiä, ympäristöllisiä, yhdyskuntataloudellisia ja kulttuurimaisemallisia vaikutuksia.

Kaavan valmisteluun osallistuminen

Aloitusvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille 7.3.2007. Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tuli esittää viimeistään

30.3.2007. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille 6.10.2008. Mielipiteet suunnittelun lähtökohdista ja päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmas- ta tuli esittää viimeistään 31.10.2008.

Valmisteluvaihe

Alueelle laaditaan asemakaavaluonnos. Kaavaluonnos, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muu valmisteluaineisto ovat esillä 12.4.–30.4.2010:

- Arabianrannan kirjastossa, Hämeentie 135 A
- Pasilan kirjastossa, Kellosilta 9
- Vallilan kirjastossa, Päijänteentie 5
- kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansakoulukatu 3, 1. krs
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt!").

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä ja asiasta järjestetään keskustelutalaisuus kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa, Kansakoulukatu 3, tiistaina 20.4. klo19. Viranomais- ja muu asiantuntijayhteistyö järjestetään erillisin neuvotteluin. Suunnittelija on tavattavissa kaupunkisuunnitteluvirastossa sopimuksen mukaan.

Aloitusvaiheessa esitetyt mielipiteet otetaan mukaan ja esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle eikä niitä nyt tarvitse toistaa.

Ehdotusvaihe

Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen pohjalta valmistellaan kaavaehdotus. Tavoitteena on, että ehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle kesäkuussa 2010.

Lautakunnan puoltama ehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Kaavaehdotuksesta voi tehdä muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltävänä syksyllä 2010.

Ketkä ovat osallisia

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja naapurikiinteistöjen maanomistajat ja asukkaat (asunto-osakeyhtiöiden kirjeet on lähetetty isännöitsijälle, joiden toivotaan toimittavan tiedon osakkaille ja asukkaille)
- Helsingin yliopisto, Kumpulán kasvitieteellinen puutarha, Kumpulán kampuksen laitokset, Mäkelánrinteen Uintikeskus, Arabian kauppakeskus
- seurat, yhdistykset: Hermanni-Vallila-seura, Vallilán asukasyhdistys ry, Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki-kaupunginosayhdistys, Vallilán siirtola-puutarhayhdistys, Kumpula-Seura, Kumpulán siirtolapuutarhayhdistys
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kiinteistöviraston tonttiosasto, rakennusviraston katu- ja puisto-osasto, liikennelaitos, Helsingin seudun liikenne, kaupungin museo sekä ympäristökeskus.

Mistä saa tietoa

Suunnittelun etenemisestä sekä osallistumismahdollisuuksista tiedotetaan

- kirjeillä osallisille (asunto-osakeyhtiöiden kirjeet lähetetään isännöitsijöille, joiden toivotaan toimittavan tiedon osakkaille ja asukkaille)
- Helsingin Uutiset -lehdessä
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt").

Asemakaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Metrossa sekä viraston Internet-sivuilla (www.hel.fi/ksv).

Mielipiteet

Kirjalliset mielipiteet tulee toimittaa osoitteeseen:

Kaupunkisuunnitteluvirasto, kirjaamo
PL 2100, 00099 Helsingin kaupunki
(käyntiosoite Kansakoulukatu 3)

tai faksi 310 37378
tai sähköposti [kaupunkisuunnittelu\(a\)hel.fi](mailto:kaupunkisuunnittelu(a)hel.fi)

Mielipiteensä voi esittää myös suullisesti kaavan valmistelijalle.

arkkitehti Salla Hoppu
puhelin 310 37239
sähköposti [salla.hoppu\(a\)hel.fi](mailto:salla.hoppu(a)hel.fi)

liikennesuunnittelija Johanna Iivonen
puhelin 310 37137
sähköposti [johanna.iivonen\(a\)hel.fi](mailto:johanna.iivonen(a)hel.fi)

insinööri Risto Joensuu
puhelin 310 37252
sähköposti [risto.joensuu\(a\)hel.fi](mailto:risto.joensuu(a)hel.fi)

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	091 Helsinki	Täyttämispvm	06.04.2011
Kaavan nimi	Vallilanlaakso joukkoliikennekatu		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	17.06.2010
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	31.03.2010
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	09111978
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	7,0707	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	3,5447
Maanalaisien tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,5260

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	7,0707	100,0			3,5447	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,5231	35,7			-0,0570	
R yhteensä						
L yhteensä	2,9707	42,0			2,0248	
E yhteensä	1,5769	22,3			1,5769	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnt

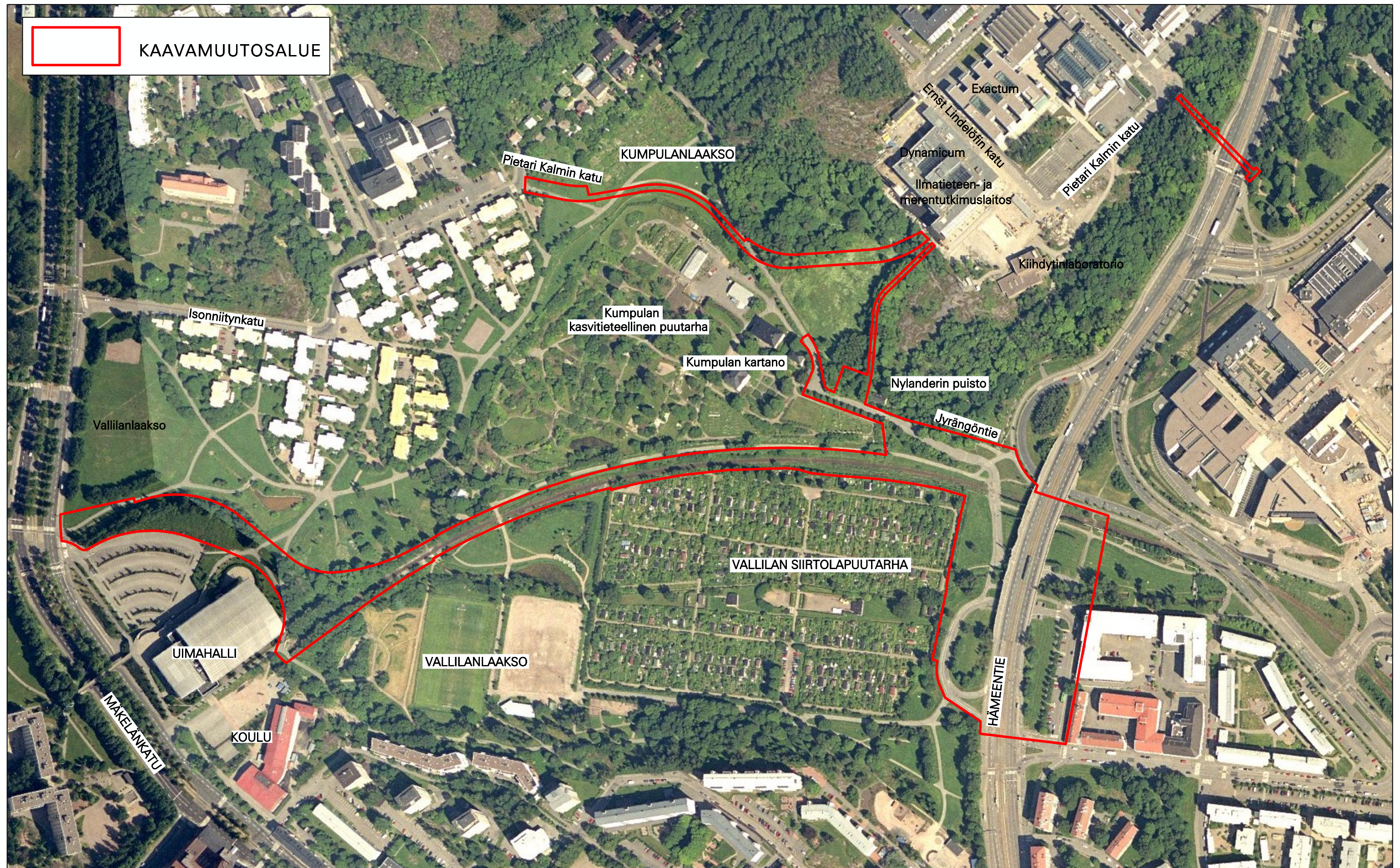
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	7,0707	100,0			3,5447	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,5231	35,7			-0,0570	
VP	2,5231	100,0			-0,0570	
R yhteensä						
L yhteensä	2,9707	42,0			2,0248	
Kadut	2,7712	93,3			1,9856	
LR					-0,0159	
LP	0,1995	6,7			0,0551	
E yhteensä	1,5769	22,3			1,5769	
EV	1,5769	100,0			1,5769	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Sijaintikartta
Vallilanlaakso

KAAVAMUUTOSALUE

VALLILANLAAKSO
KARTTA ASEMAKAAVAN MUUTOSALUEESTA
5.5.2011

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Asemakaavaosasto / IRA - projekti
Salla Hoppu / RJu

HELSINKI

22. kaupunginosa Vallila
Katu-, puisto- ja suojaviheralueet
Asemakaava

21. kaupunginosa Hermanni
Katu-, puisto- ja rautatiealueet

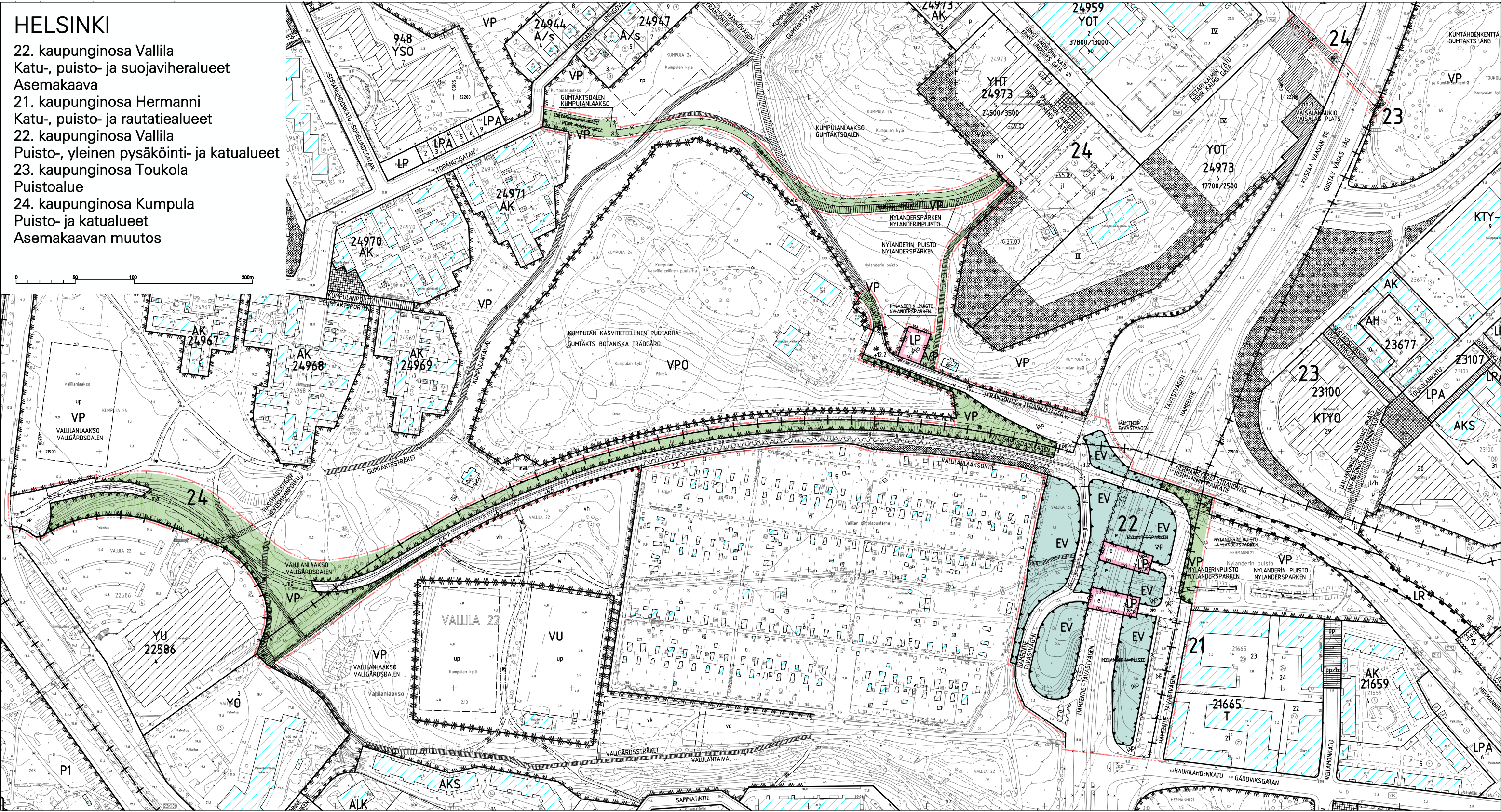
22. kaupunginosa Vallila
Puisto-, yleinen pysäköinti- ja katualueet

23. kaupunginosa Toukola
Puistoalue

24. kaupunginosa Kumpula
Puisto- ja katualueet

Asemakaavan muutos

0 50 100 200m

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Puisto.

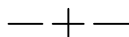
Yleinen pysäköintialue.

Suojaviheralue.

2 metriä kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

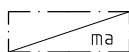
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

22

Kaupunginosan numero.

JYRÄNGÖNTIE

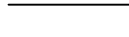
Kadun tai puiston nimi.

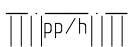
Maanalainen tila johon saa rakentaa joukkoliikennetunnelin.

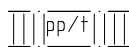
Istutettava alueen osa.

Katu.

Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.

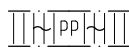
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla tontille/rakennuspaikalle ajo on sallittu.

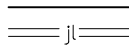
Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

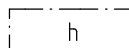
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolle saa rakentaa portaita ja hissejä.

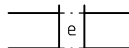
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu sijainniltaan likimääräinen alueen osa.

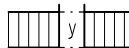
Joukkoliikenteelle varattu katu.

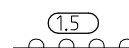
Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.

Eritasoristeys.

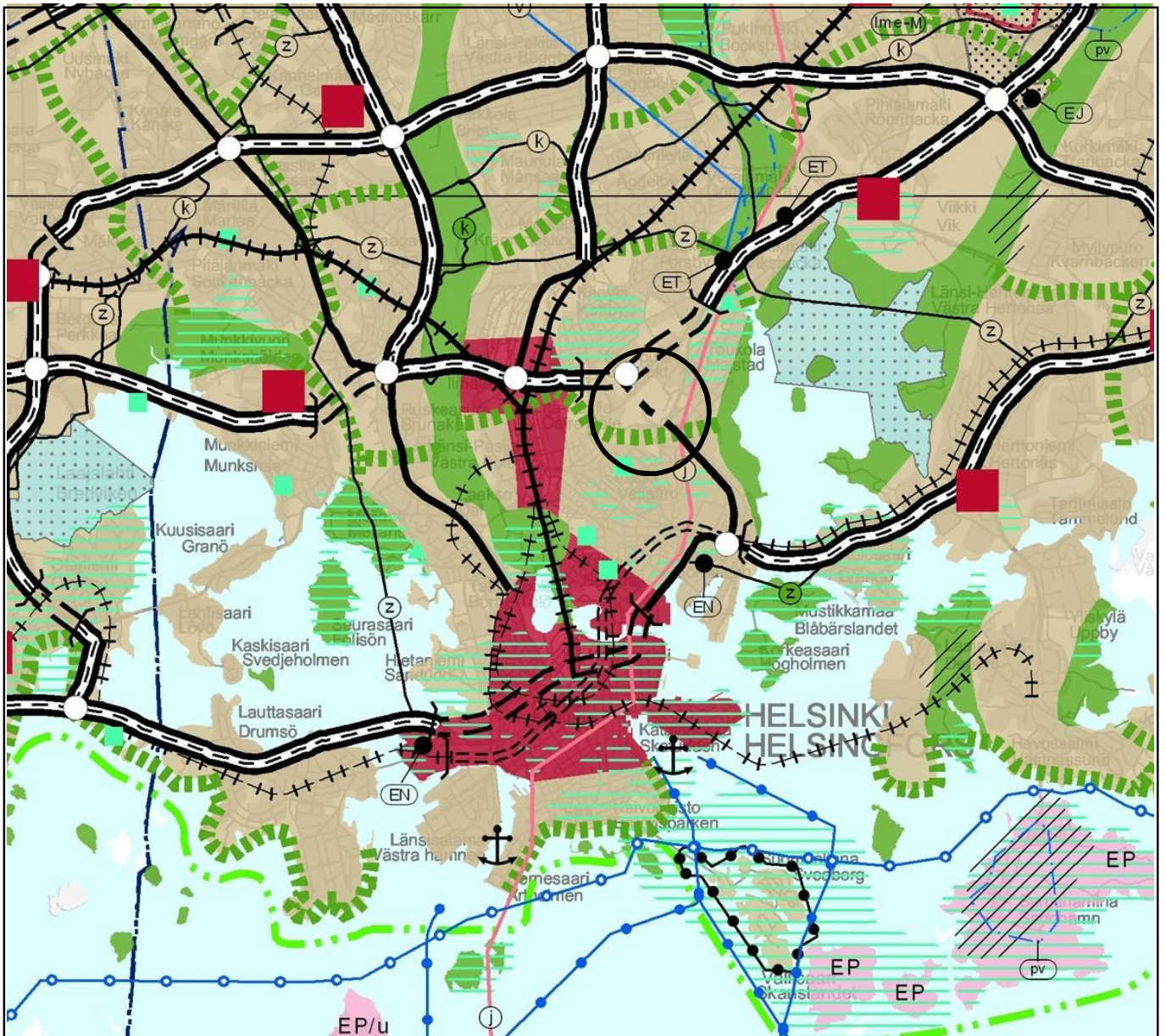

Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys.

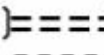

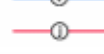

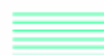

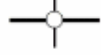

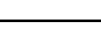
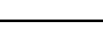

Alueelle on rakennettava meluste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeuden kadun pinnasta metreinä.

Maaperän pilaantuneisuus on selvítettävä ja pilaantuneet alueet kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä.

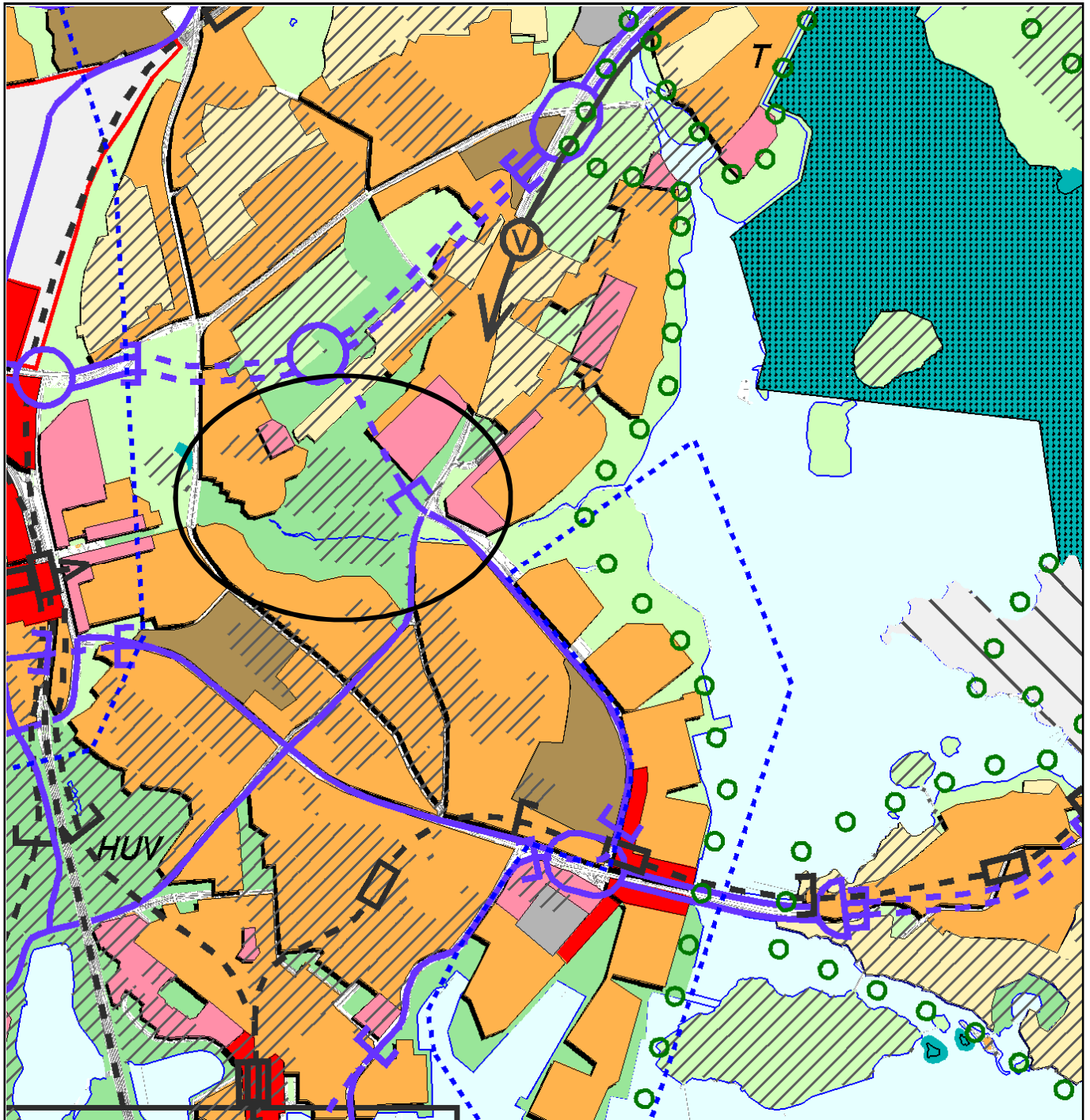

MERKINNÄT

	Taajamatoimintojen alue		Yhdysrata
	Keskustatoimintojen alue		Liikennetunneli
			Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehtoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
	Virkistysalue		400 kV voimalinja
	Viheryhteystarve		Raakavesitunneli
	Luonnonsuojelualue		Jätevesitunneli
	Energia- ja/tai jätehuoltoon varattu alue		Natura 2000 verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue
	Yhdyskuntateknisen huollon alue		Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde
	Moottoriväylä		
	Valtatie/Kantatie		
	Eritasoliittymä		
	Päärata		
			Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäänнос

Ote maakuntakaavasta
VALLILANLAAKSO,
 Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

- Keskustatoimintojen alue
- Kerrostalovaltainen alue, asuminen/toimitila
- T Toimintavaltaisena kehitettävä alue.
- Pientalovaltainen alue, asuminen
- Hallinnon ja julkisten palvelujen alue
- Työpaikka-alue, teollisuus/toimistosatama
- Teknisen huollon alue
- Kaupunkipuisto

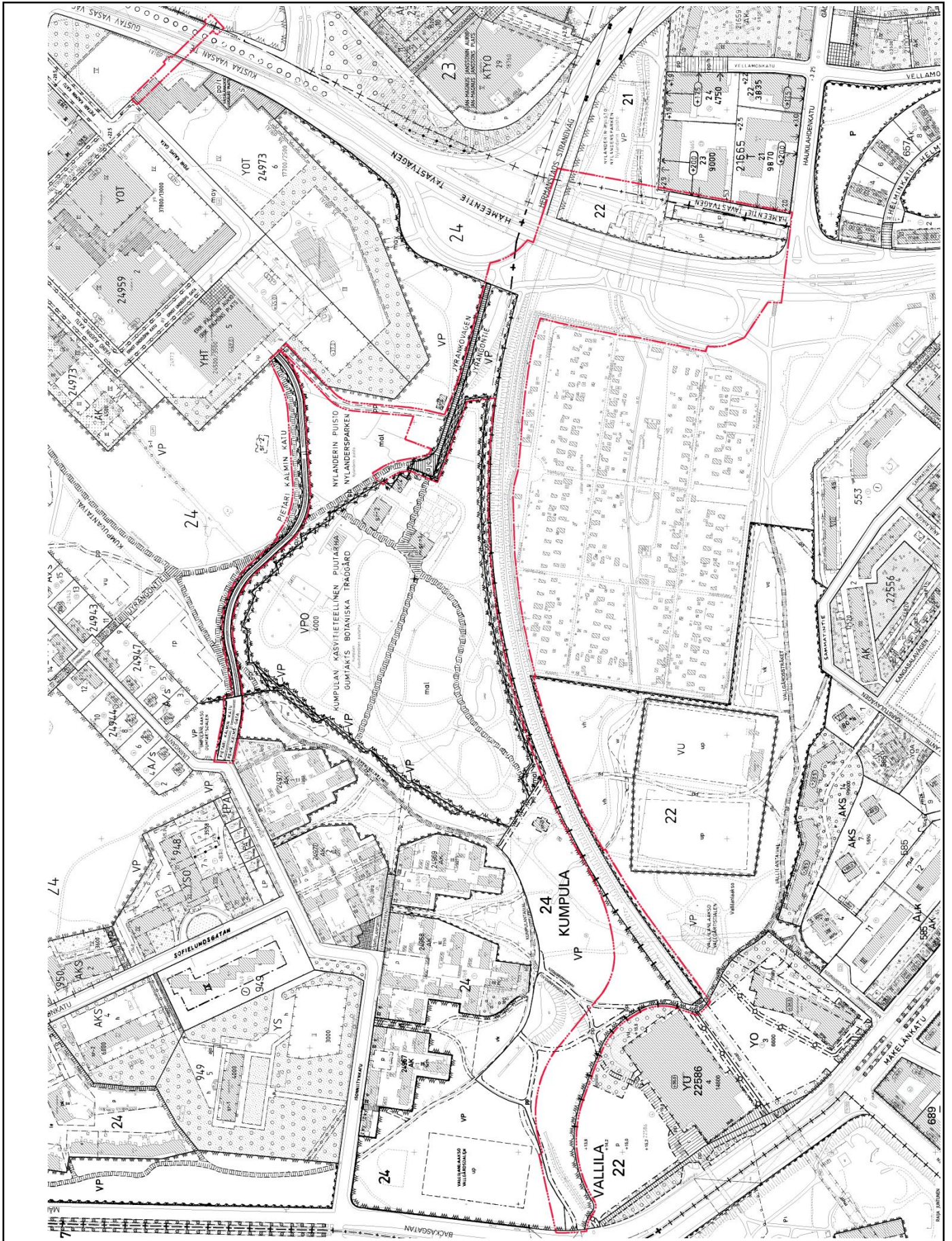
HUV
EA
Ympärivuotisena työtilueena kehitettävä alue.
Ekosumisen kokeilualue.

- Virkistysalue
- Helsinki-puistona kehitettävä alue.
- LR Liikennealue
- LS Satama-alue
- Sotilasalue
- (A) Alue, joka muutetaan asunto- ja virkistys-alueeksi, jos yleiskaavakartalle osoitettu muu toiminta siirtyy alueelta pois.
- Luonnonsuojelualue
- Kulttuurihistoriallisesti, rakennus- tai taiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue
- Maailmanperintökohde

- Vesialue
- Keskuspuiston alue
- Suunnittelualue
- Selvitysalue, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla
- Moottorikatu
- Pääkatu
- Metro tai rautatie asemineen
- Joukkoliikenteen kehämäinen runkolinja asemineen (Jokeri, bussi tai raitiotie)
- Pääliikenneverkon maanalaisten osuus
- Viira, nopean raitiotien varaus
- Kävelykeskusta

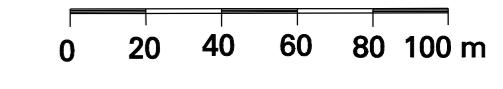
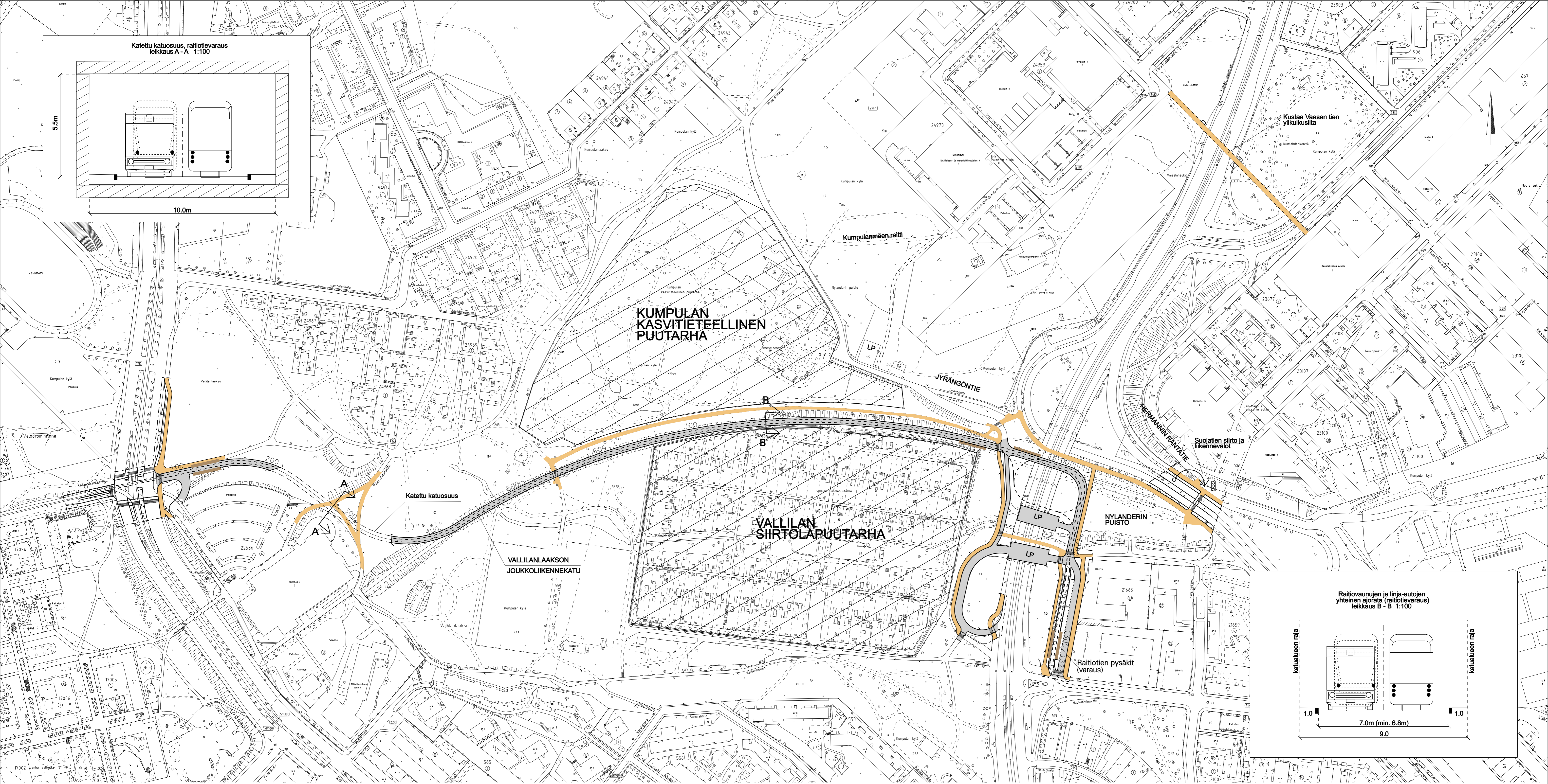
Ote yleiskaava 2002:sta
VALLILANLAAKSO,
Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

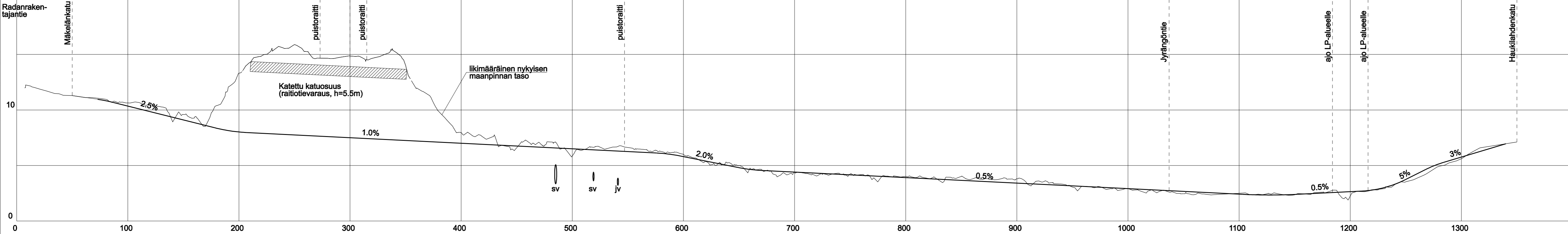

Ote ajantasa-asemakaavasta
 VALLILANLAAKSO,
 Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010, 5.5.2010

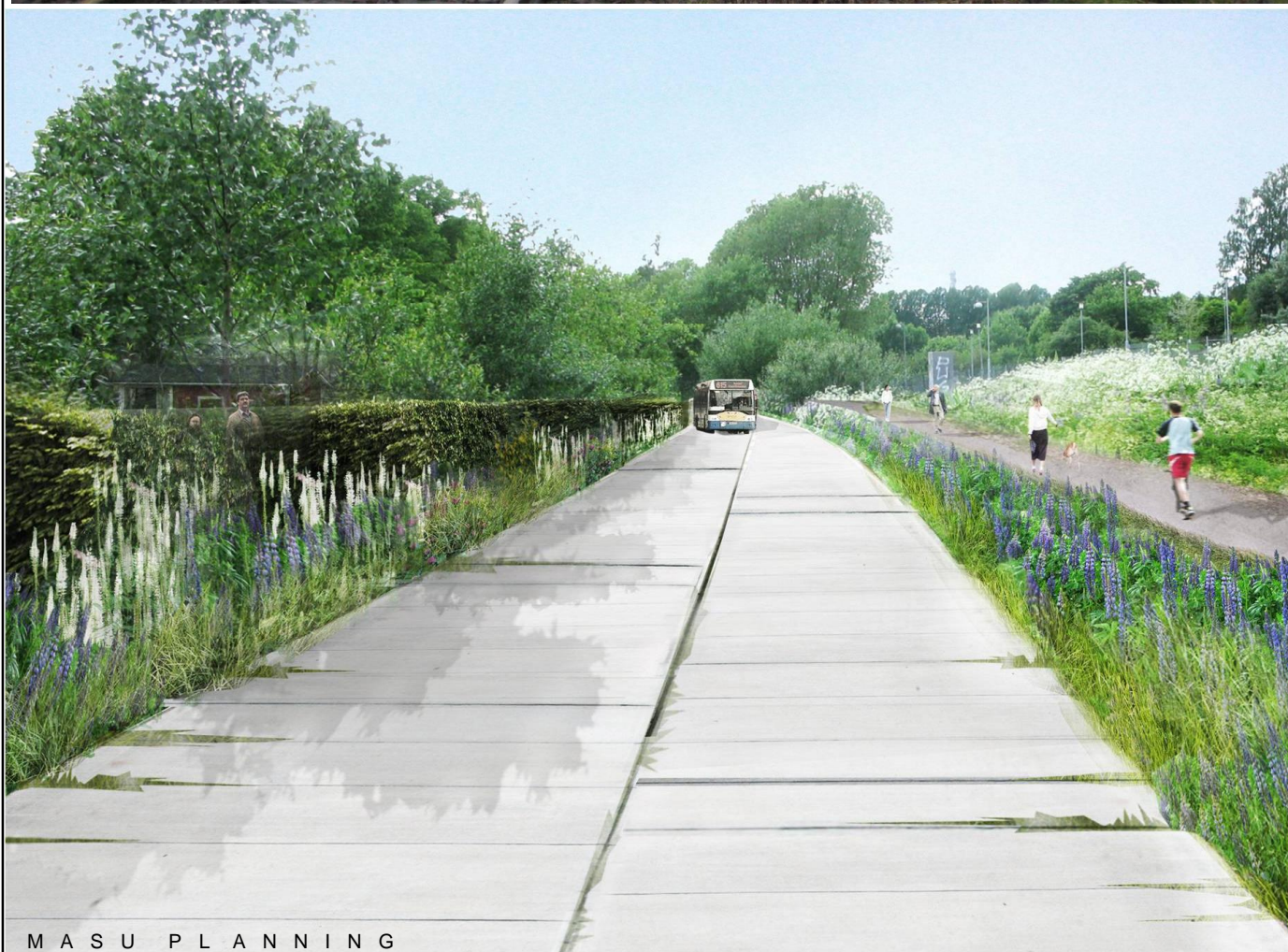

20 VALLILANLAAKSON JOUKKOLIIKENNEKATU, ALUSTAVA PITUUSLEIKKAUS 1:2000/1:200

- Merkintöjen selitykset:**
- - - suunnitelma-alueen raja
  - - - raitiotievaraus
  - ajorata
  - jalankulku ja pyöräily

VALLILANLAAKSON JOUKKOLIIKENNEKATU
LIIKENNESUUNNITELMA
Luonnos 10.6.2010 1:2000 Ksv/Los/Jli

M A S U P L A N N I N G

Havainnekuva
VALLILANLAAKSO,
Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

Havainnekuva
VALLILANLAAKSO,
Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

Havainnekuva
VALLILANLAAKSO,
Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

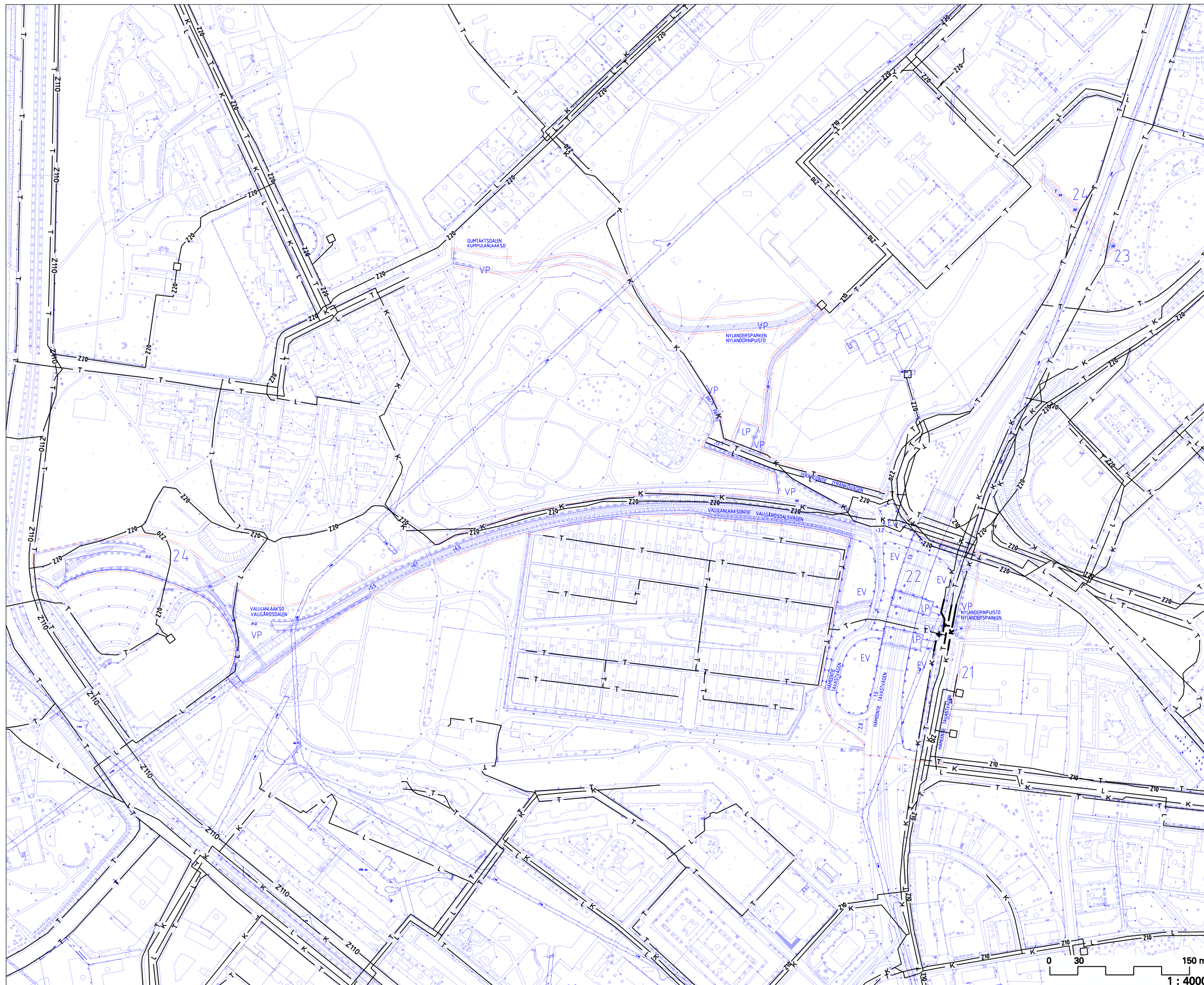
Havainnekuva
VALLILANLAAKSO,
Liite kaavaan nro 11978/ 10.6.2010

VALLILA JOUKKOLIIKENNEKATU Energiahuolto ja tietoliikenne

1 : 4000

- T — NYKYINEN TIETOLIIKENNEKAPELI
- L — NYKYINEN KAUKOLÄMPÖJOHTO
- K — NYKYINEN KAASUPUTKI
- Z110 — NYKYINEN 110 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI
- Z20 — NYKYINEN 20 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI
- Z10 — NYKYINEN 10 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI
- NYKYINEN MUUNTAMO
- T — UUSI TIETOLIIKENNEKAPELI
- K — UUSI KAASUPUTKI

VALLILA JOUKKOLIIKENNEKATU Vesihuolto

1 : 4000

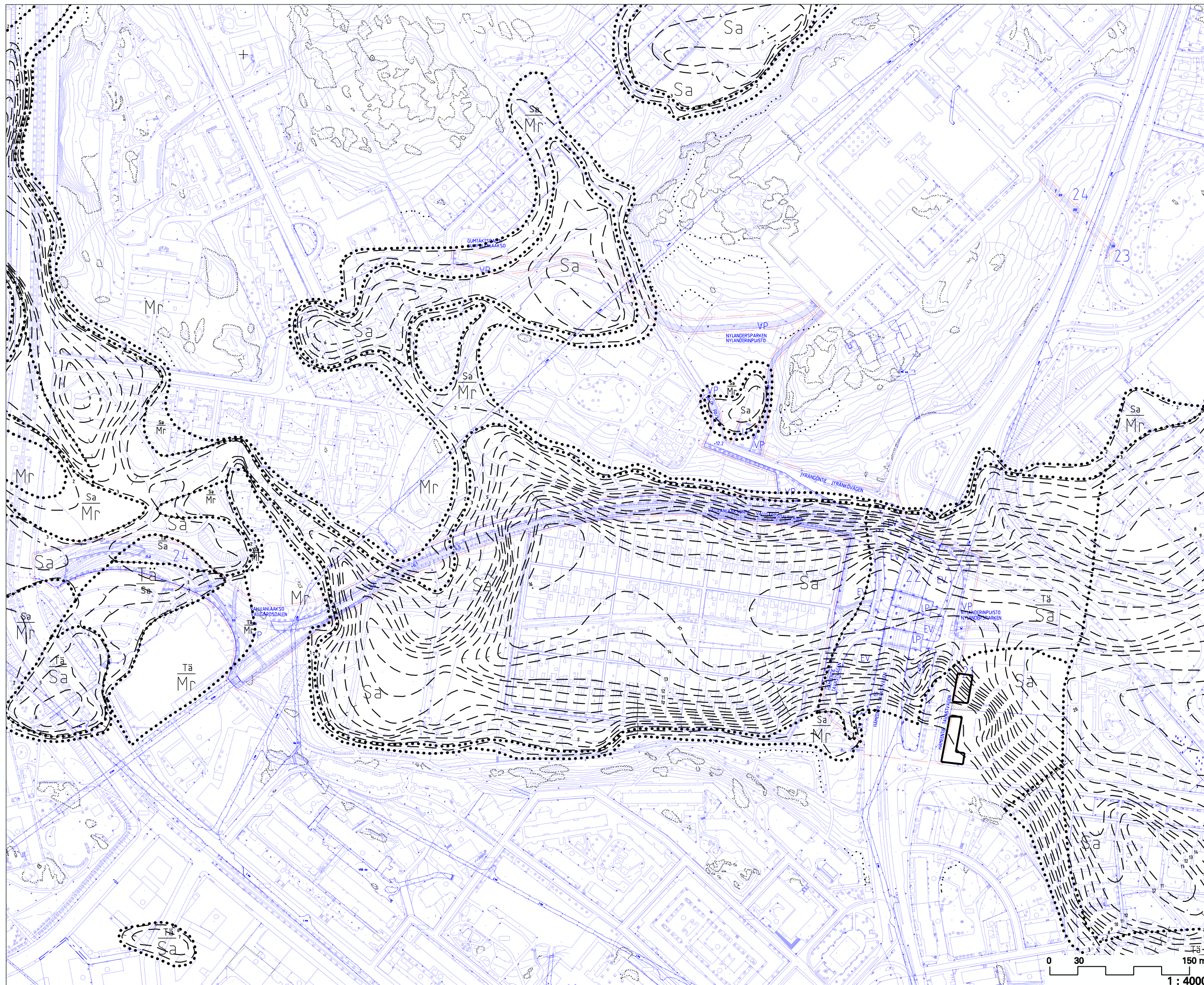
- v — NYKYINEN VESIJOHTO
- > NYKYINEN JÄTEVESIVIEMÄRI
- >> NYKYINEN SEKAVESIVIEMÄRI
- > NYKYINEN SADEVESIVIEMÄRI
- ||— NYKYINEN TUNNELIVIEMÄRI
- v — UUSI VESIJOHTO
- >> UUSI SEKAVESIVIEMÄRI
- > UUSI SADEVESIVIEMÄRI

VALLILA JOUKKOLIIKENNEKATU Maaperä

1 : 4000

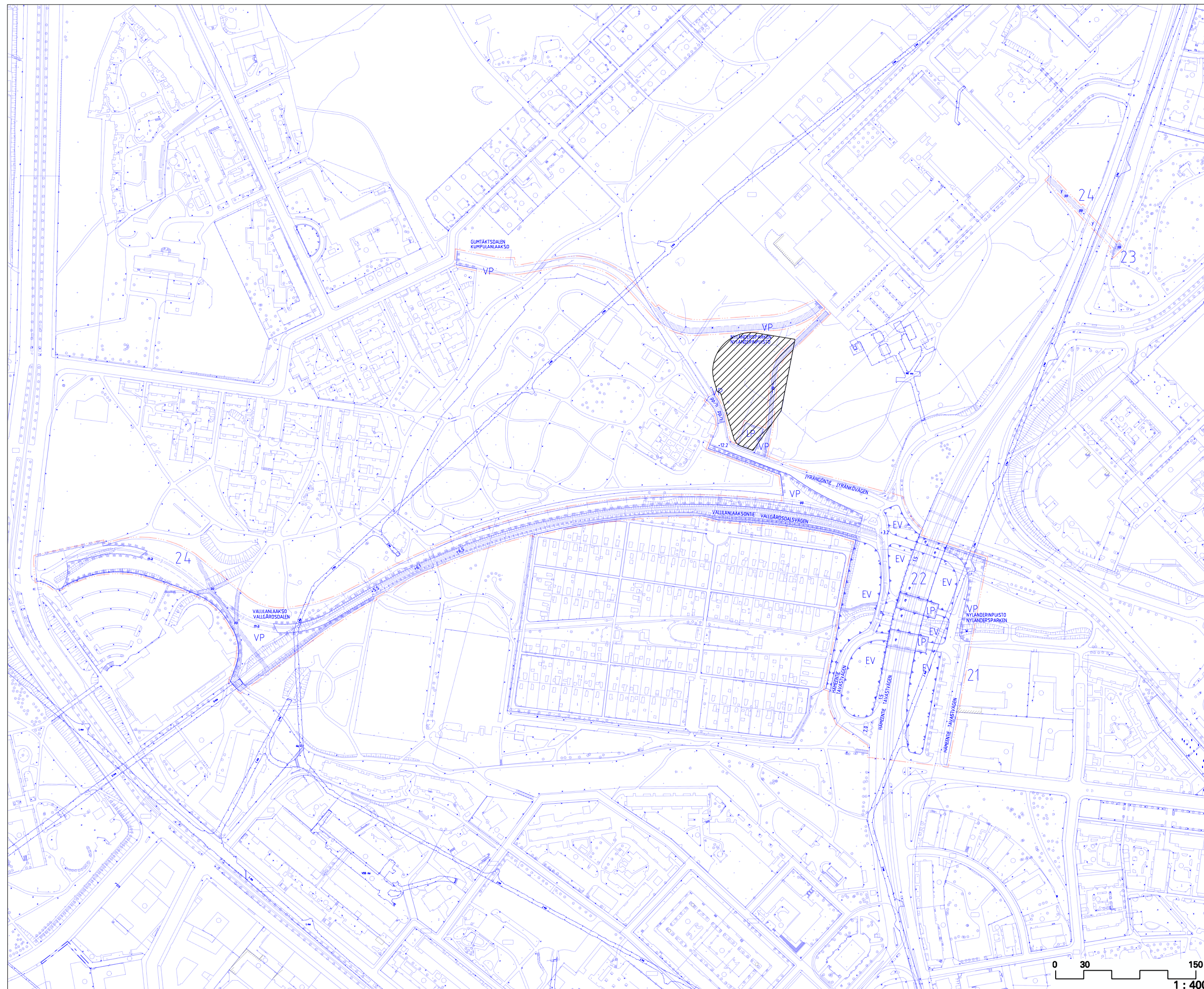
- KALLIOPALJASTUMA
- MAALAJALUEEN RAJA
- SAVEN ALAPINNAN ARVIOITU SYVYYS MAANPINNASTA
- RAKENNUS PERUSTETTU PUUPAALUILLA
- Mr** MOREENIALUE, MAANKERROKSEN PAKSUUS YLI 1m
- Sa** / **Mr** SAVIALUE, SAVIKERROKSEN PAKSUUS 1-3m
- Sa** SAVIALUE, SAVIKERROKSEN PAKSUUS YLI 3m
- Tä** / **Sa** TÄYTEALUE, TÄYTEKERROKSEN PAKSUUS 1-3m
- Tä** / **Sa** TÄYTEALUE, TÄYTEKERROKSEN PAKSUUS YLI 3m

VALLILA JOUKKOLIIKENNEKATU Maaperän pilaantuneisuus

1 : 4000

 TUTKIMUKSISSA PILAANTUNEESI
TODETTU MAA-ALUE

Vallilanlaakson siirtolapuutarhan ympäristö

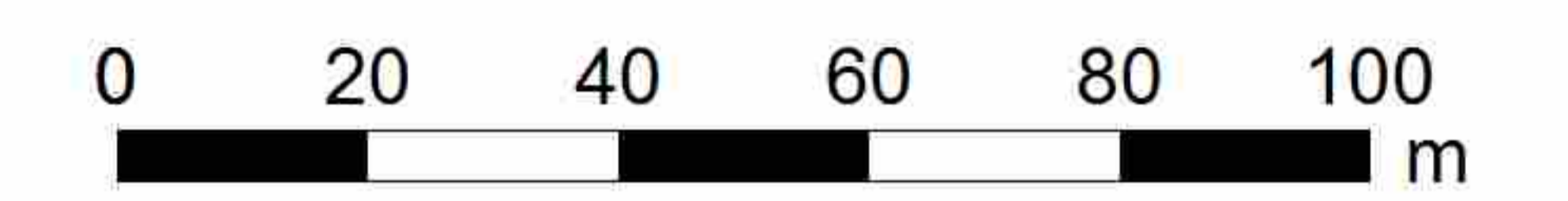
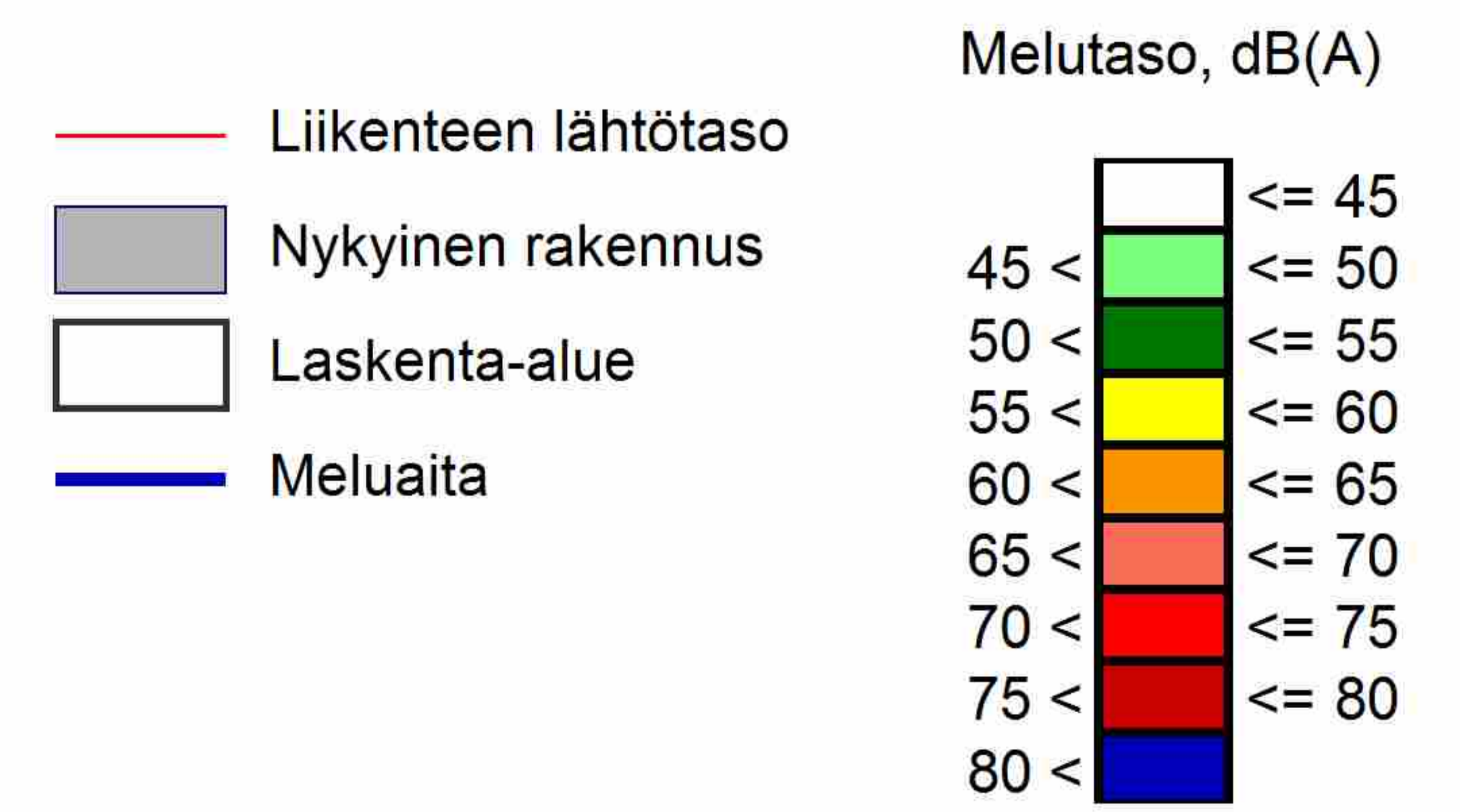
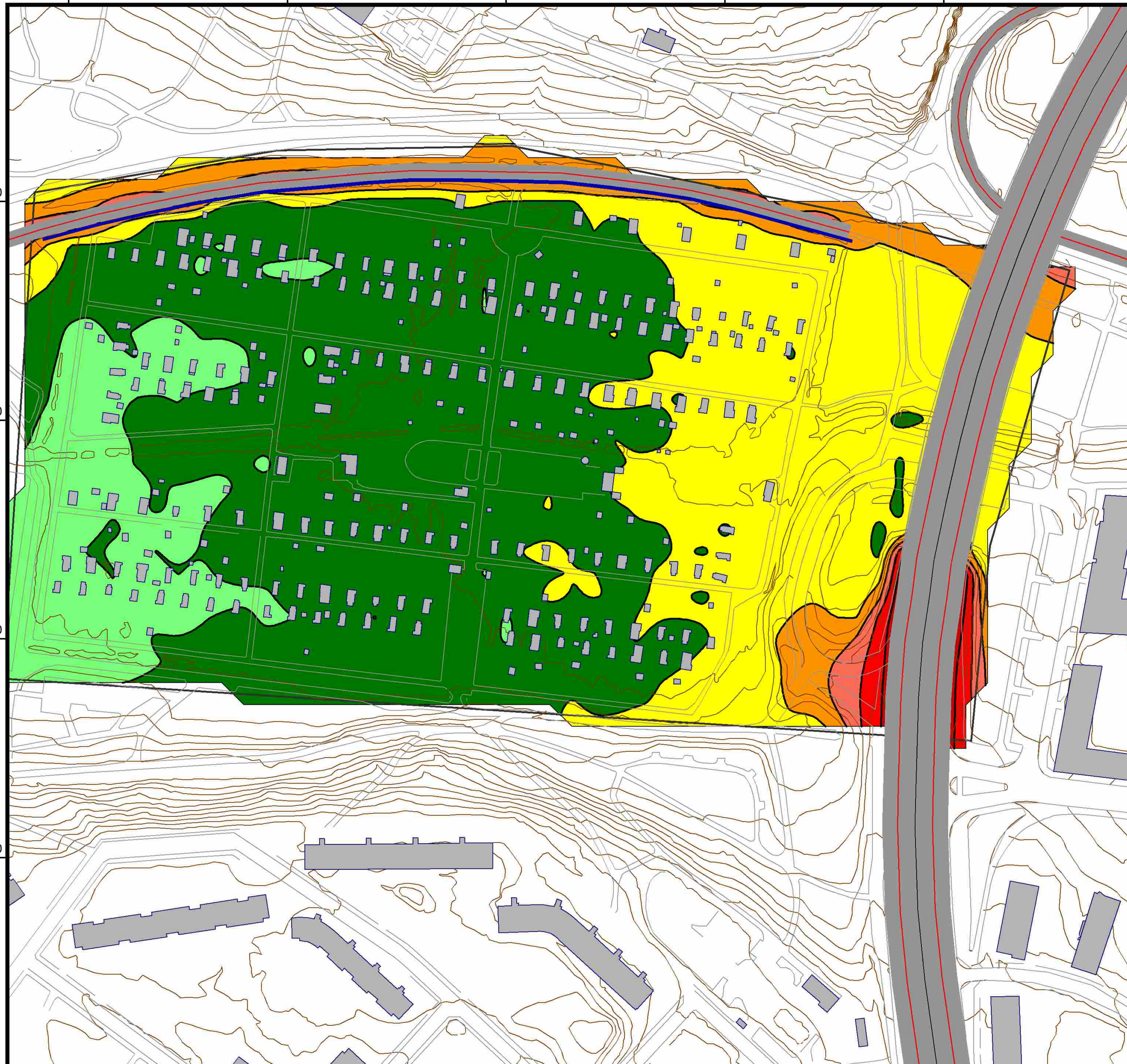
Katuliikenteen melu
 Päivä klo [7-22]
 Keskiäänitaso LAeq
 Laskentakorkeus: maanpinta +2m

1+

Hämeentie: 30 700 ajon./vrk
 Raskaan liikenteen osuus: 10 %
 Nopeusrajoitus: 60 km/h

Joukkoliikennekadulla 500 ajon./vrk
 Raskaan liikenteen osuus: 100 %
 Nopeusrajoitus: 50 km/h

Meluidan korkeus joukkoliikennekadun varressa:
 kadun tasaus +1,2 m

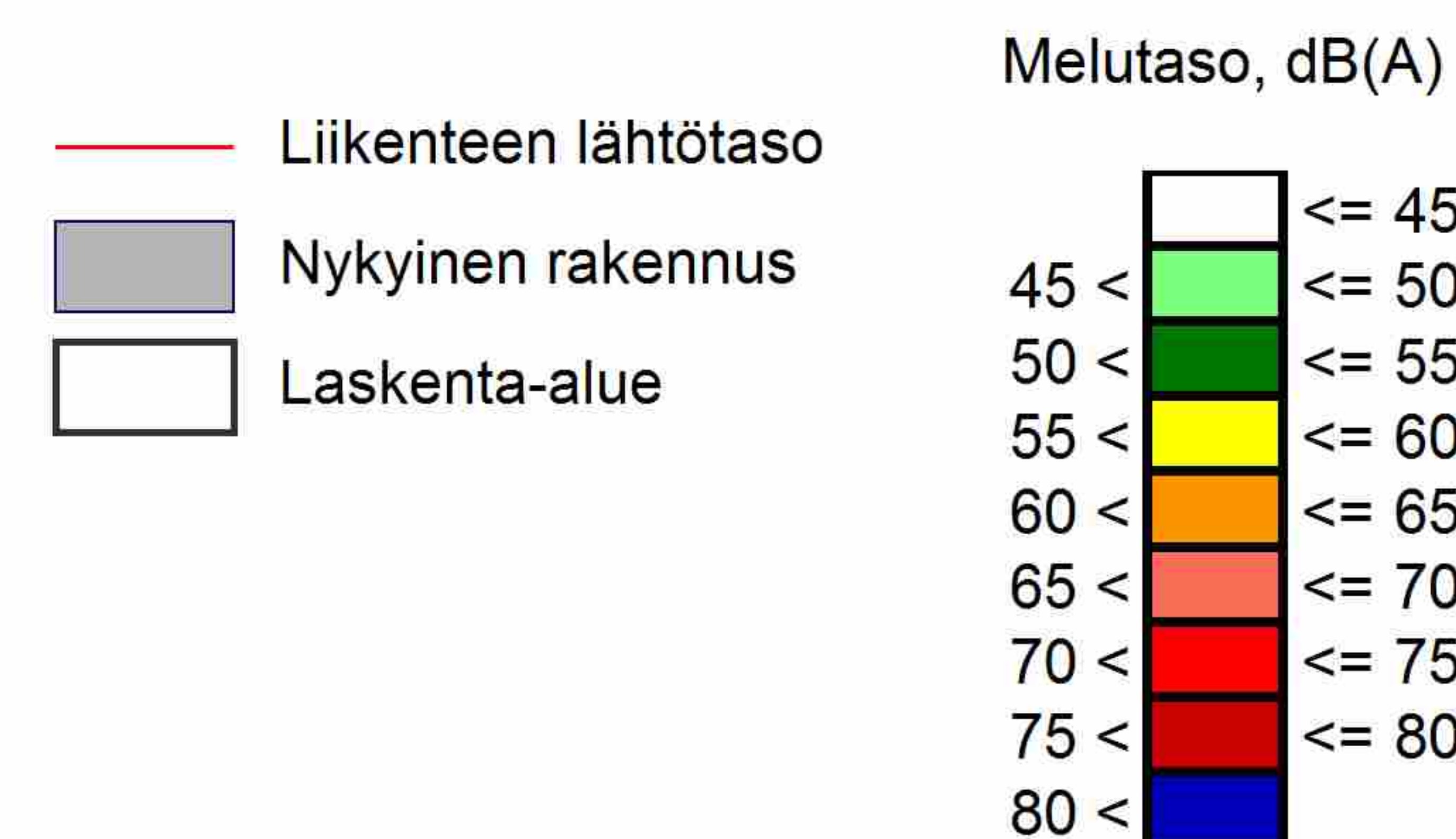
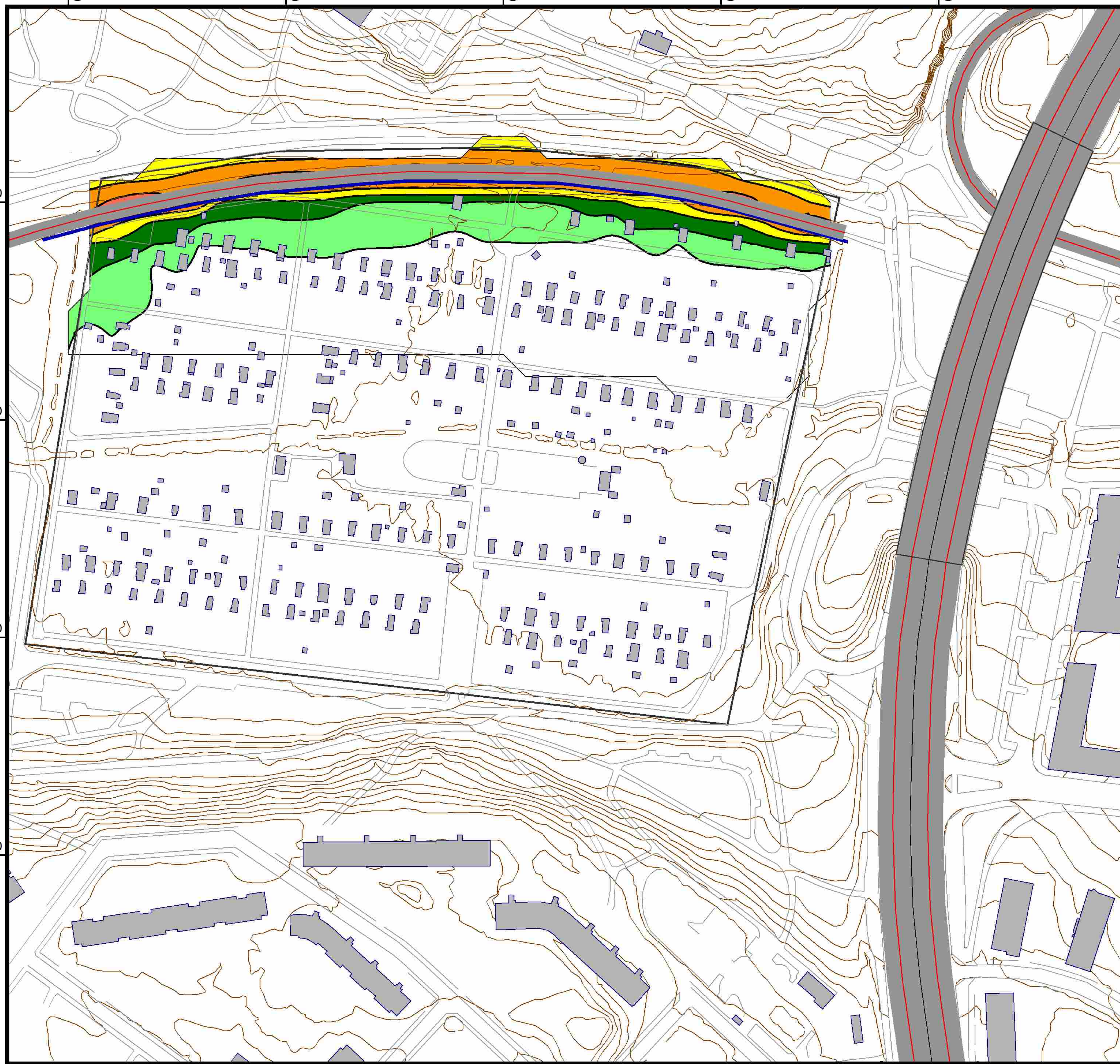
Vallilanlaakson siirtolapuutarhan ympäristö

Katuliikenteen melu
Päivä klo [7-22]
Keskiäänitaso LAeq
Laskentakorkeus: maanpinta +2m

2+

Joukkoliikennekadulla 500 ajon./vrk
Raskaan liikenteen osuus: 100 %
Nopeusrajoitus: 50 km/h

Meluaita: Kadun tasaus + 1,2 m

Vallilanlaakson siirtolapuutarhan ympäristö

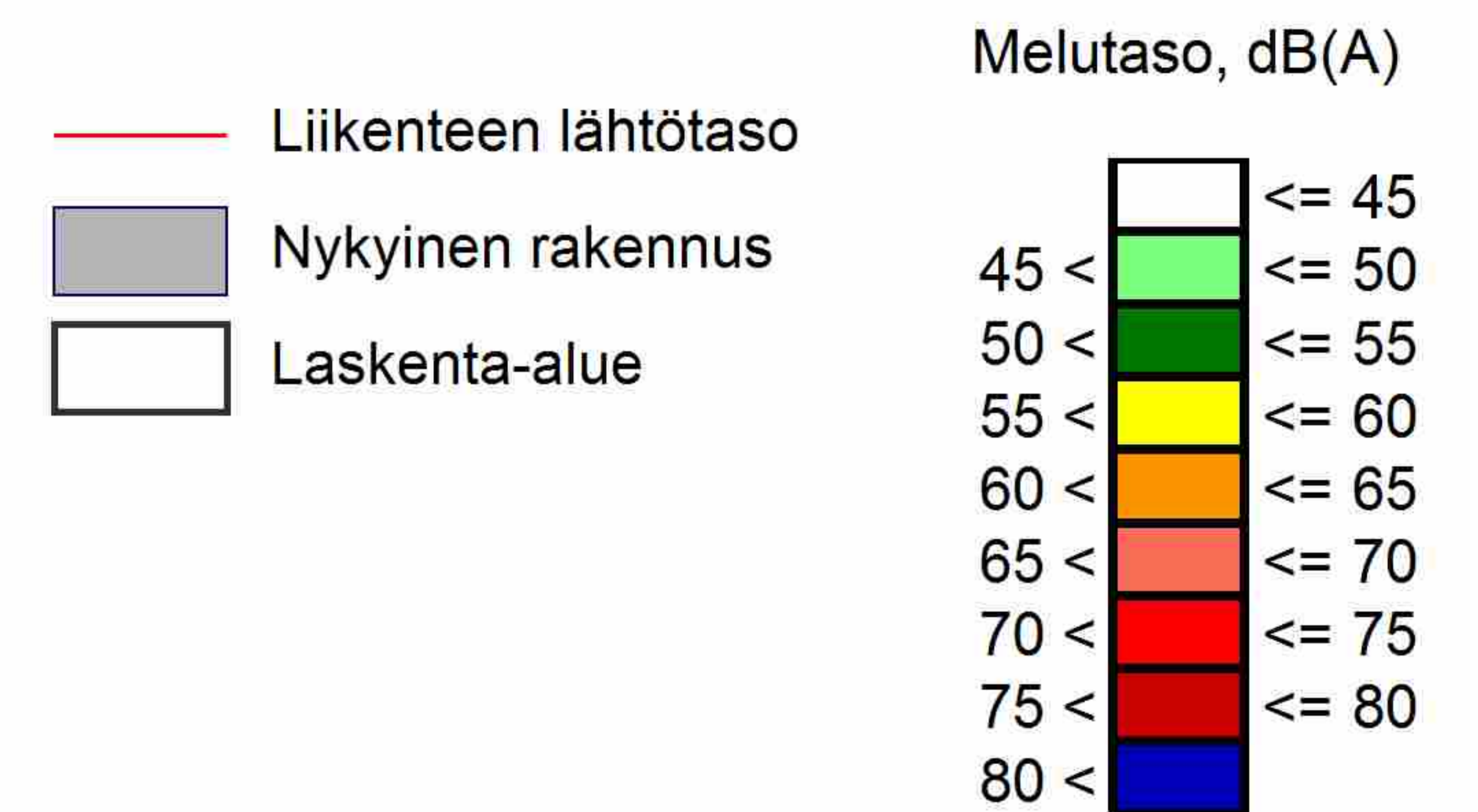
Katuliikenteen melu
Päivä klo [7-22]
Keskiäänitaso LAeq
Laskentakorkeus: maanpinta +2m

1

Hämeentie: 30 700 ajon./vrk
Raskaan liikenteen osuus: 10 %
Nopeusrajoitus: 60 km/h

Joukkoliikennekadulla 500 ajon./vrk
Raskaan liikenteen osuus: 100 %
Nopeusrajoitus: 50 km/h

Ei meluesteitä

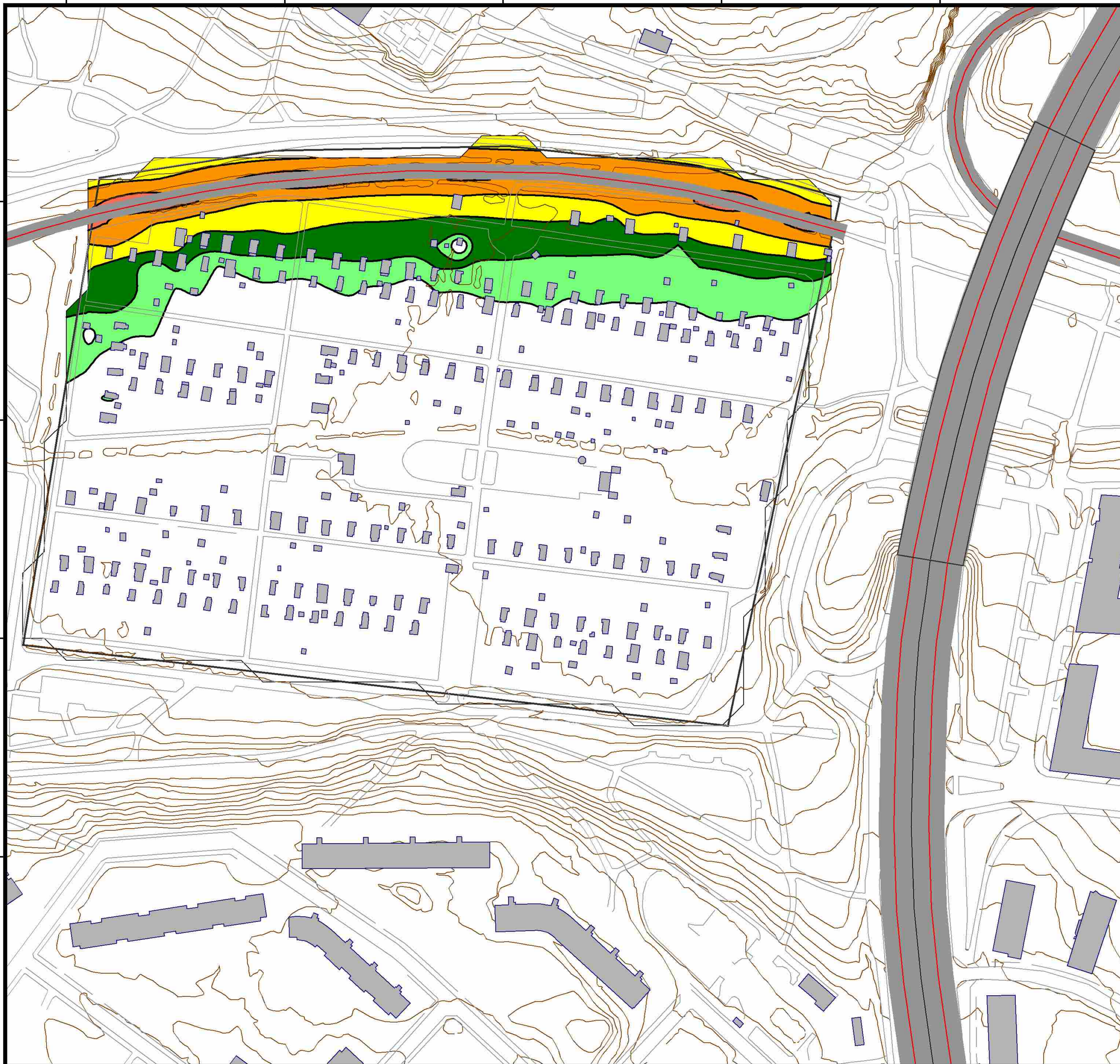
Vallilanlaakson siirtolapuutarhan ympäristö

Katuliikenteen melu
Päivä klo [7-22]
Keskiäänitaso LAeq
Laskentakorkeus: maanpinta +2m

2

Joukkoliikennekadulla 500 ajon./vrk
Raskaan liikenteen osuus: 100 %
Nopeusrajoitus: 50 km/h

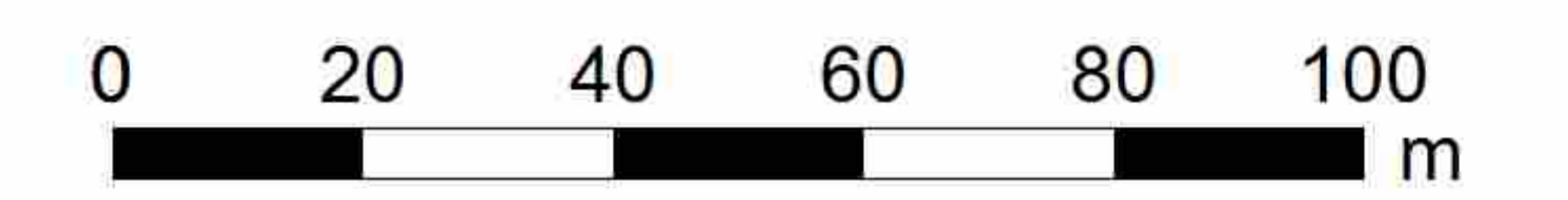
Ei meluesteitä

Melutaso, dB(A)

- Liikenteen lähtötaso
- Nykyinen rakennus
- Laskenta-alue

<= 45
45 < <= 50
50 < <= 55
55 < <= 60
60 < <= 65
65 < <= 70
70 < <= 75
75 < <= 80
80 <

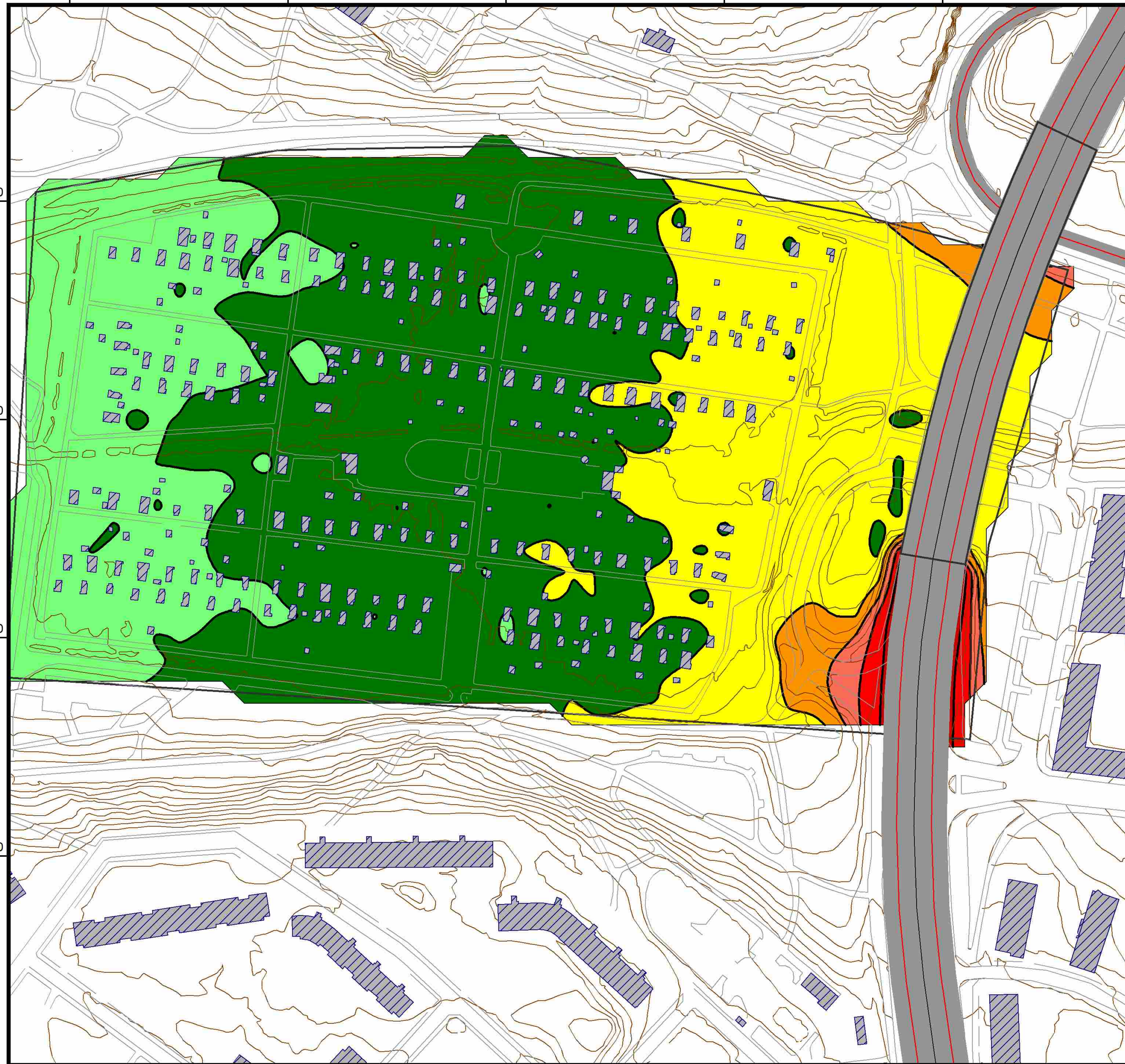
Vallilanlaakson siirtolapuutarhan ympäristö

Katuliikenteen melu
Päivä klo [7-22]
Keskiäänitaso LAeq
Laskentakorkeus: maanpinta +2m

0

Hämeentie: 30 700 ajon./vrk
Raskaan liikenteen osuus: 10 %
Nopeusrajoitus: 60 km/h

Ei meluesteitä

- Liikenteen lähtötaso
- ▨ Nykyinen rakennus
- Laskenta-alue

Melutaso, dB(A)

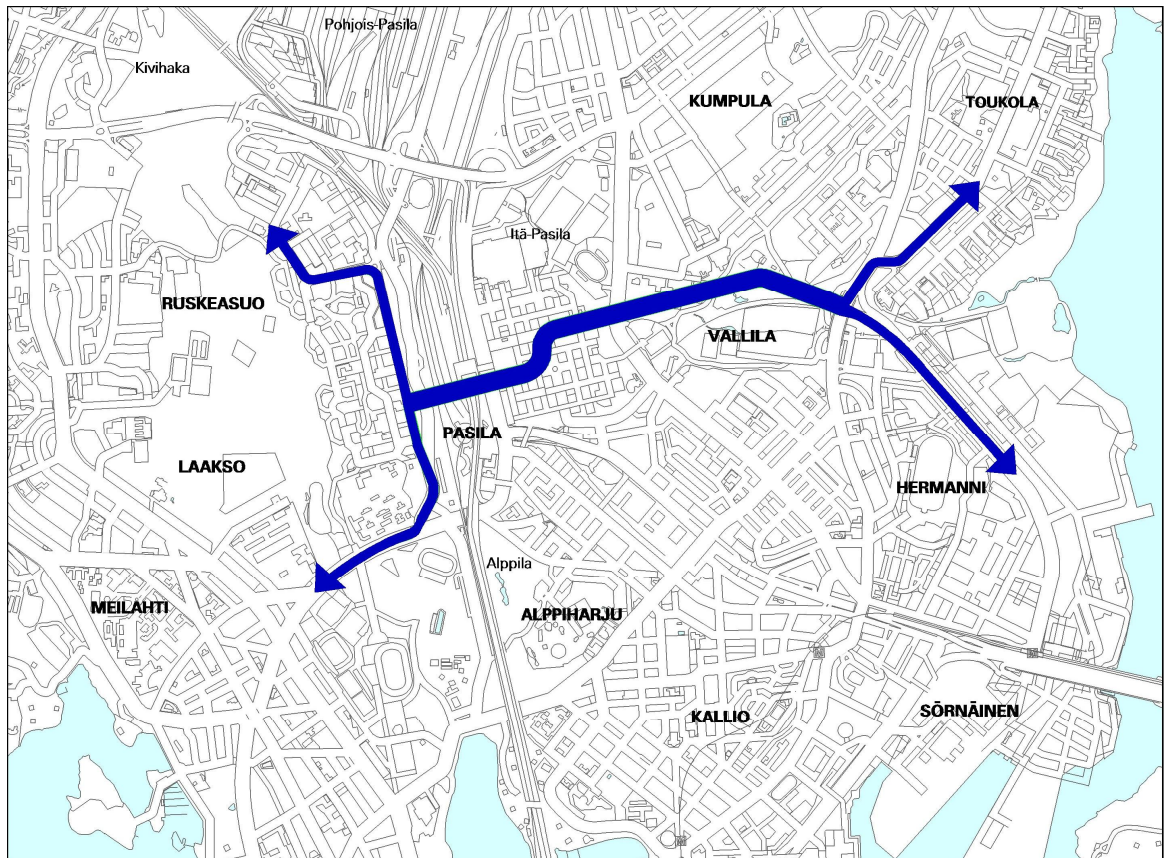
≤ 45
45 < ≤ 50
50 < ≤ 55
55 < ≤ 60
60 < ≤ 65
65 < ≤ 70
70 < ≤ 75
75 < ≤ 80
80 <

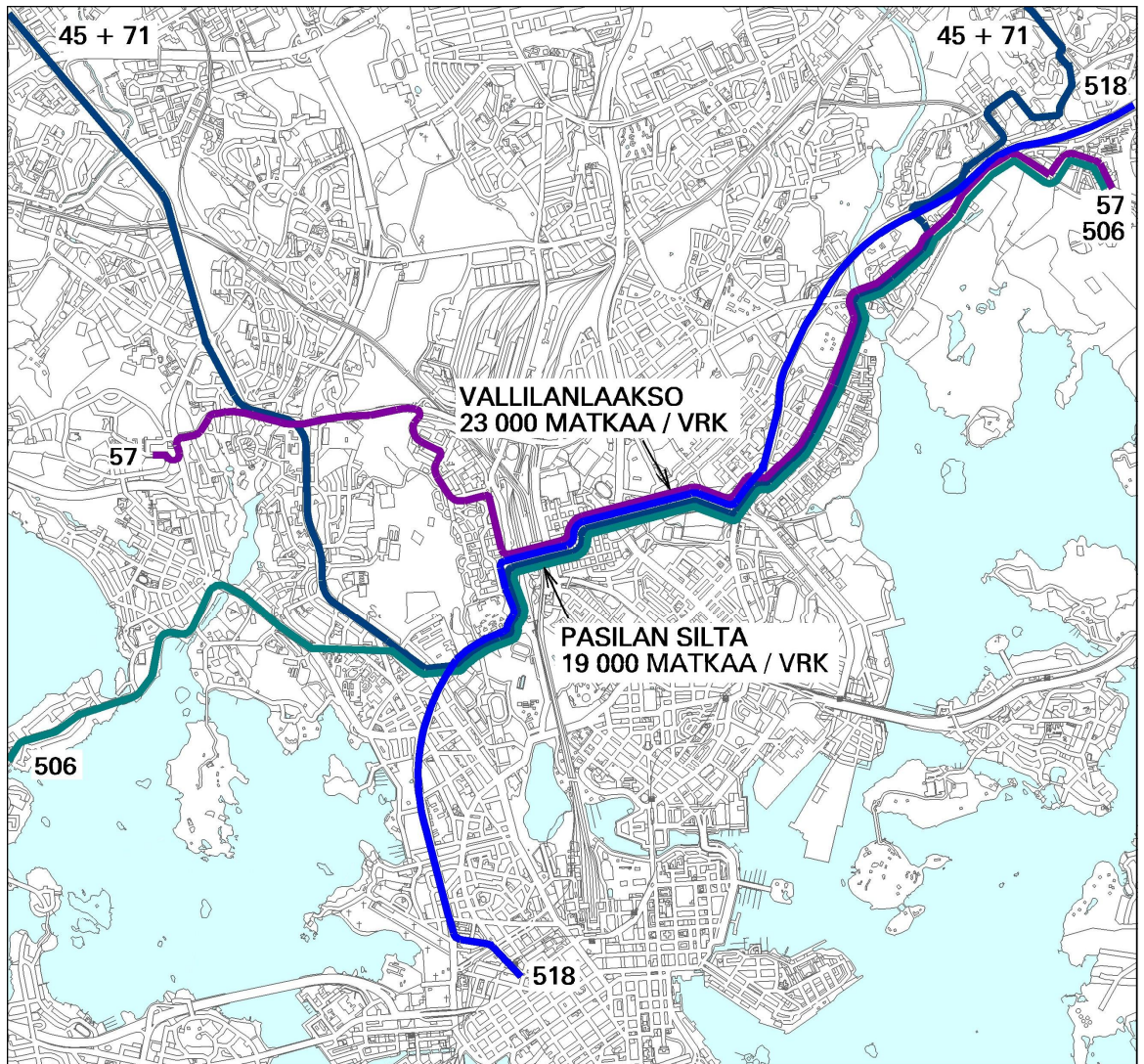
Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen

Vallilanlaakson joukkoliikennekatu yhdistää erityisesti Kumpulan, Arabian, Helsingin koillisosat ja Kalasataman nykyistä selvästi paremmin Pasilaan. Joukkoliikennekatu lyhentää selvästi matka-aikoja myös pidemmälle Meilahden, Töölön ja Haagan suuntiin jatkuvilla matkoilla.

Alkuvaiheessa joukkoliikennekadulla liikennöidään busseilla. Seuraavassa vaiheessa toteutetaan raitioliikenteen runkoyhteys Kalasataman metroasemalta Hermanninrannan ja joukkoliikennekadun kautta Pasilaan. Raitioliikenne korvaa osan bussiliikenteestä. Raitiolinjojen jatkamista Meilahteen selvitetään. Pitkällä tähtäimellä tavoitteena on liikennöidä myös Tiedelinjaa raideliikenteenä.

Joukkoliikennekadun aloitusvaiheen matkustajamääräksi on ennustettu noin 23 000 matkaa vuorokaudessa. Ennuste on laadittu Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän nykytilanteen liikennemallilla. Ennusteen testilinjastossa joukkoliikennekadulle on ohjattu linjat 45+71, 57, Tiedelinja 506 ja 518. Linja 45+71 on muodostettu yhdistämällä nykyisten linjojen 45 ja 71 keskustan päät joukkoliikennekadun ja Pasilan kautta. Ruuhka-ajan vuoroväliksi joukkoliikennekadulla muodostuu noin 3 minuuttia ja päiväliikenteessä noin 8 minuuttia.

Testilinjasto tuottaa noin 5 miljoonan euron vuosittaiset matka-aikahyödyt ja aiheuttaa noin 0,8 miljoonan euron vuosittaisen lisäyksen liikennöintikustannuksiin. 30 vuoden tarkastelujaksolla yhteiskuntataloudelliset hyödyt olisivat noin 65 miljoonaa euroa. Aiemmin laadittujen ennusteiden perusteella matkustajamäärä kasvaa edelleen raitoliikenteen alkaessa ja Pasilan ja Kalasataman alueiden rakentua.

Testilinjasto kuvaa tarjottavia yhteyksiä ja joukkoliikennekatua käyttävien joukkoliikennevuorojen suuruusluokkaa. Liikennöitävä linjasto tarkentuu jatkosuunnittelussa.

VALLILANLAAKSON JOUKKOLIKENNEKADUN YLEISSUUNNITELMA
5.5.2011

MASU PLANNING

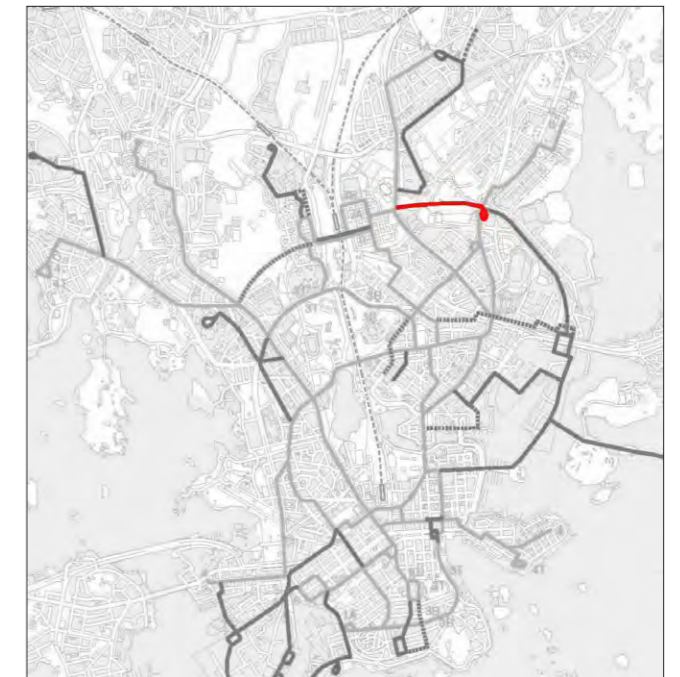
Vallilan joukkoliikennekatu on kaavoitettu kulkemaan Vallilanlaakson läpi. Pääosin katu sijoittuu vanhan ratapohjan paikalle.

Joukkoliikennekatu aiheuttaa väistämättä muutoksia puistoon ja kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemaan. Joukkoliikennekadun aiheuttamien maisemallisten haittojen minimoimiseksi katu tulee suunnitella korkeatasoisesti ja sovittaa huolellisesti ympäristöönsä.

Tässä työssä haluttiin tutkia, kuinka kadun voisi toteuttaa tavanomaisesta tierakentamisesta poikkeavalla tavalla. Tavoitteena on tutkia maisema-arkkitehtuuriltaan korkeatasoisen kadun positiivisia vaikutusmahdollisuuksia haastavassa paikassa.

Raitioliikenteen kehittäminen 2009-2030 (HKL)

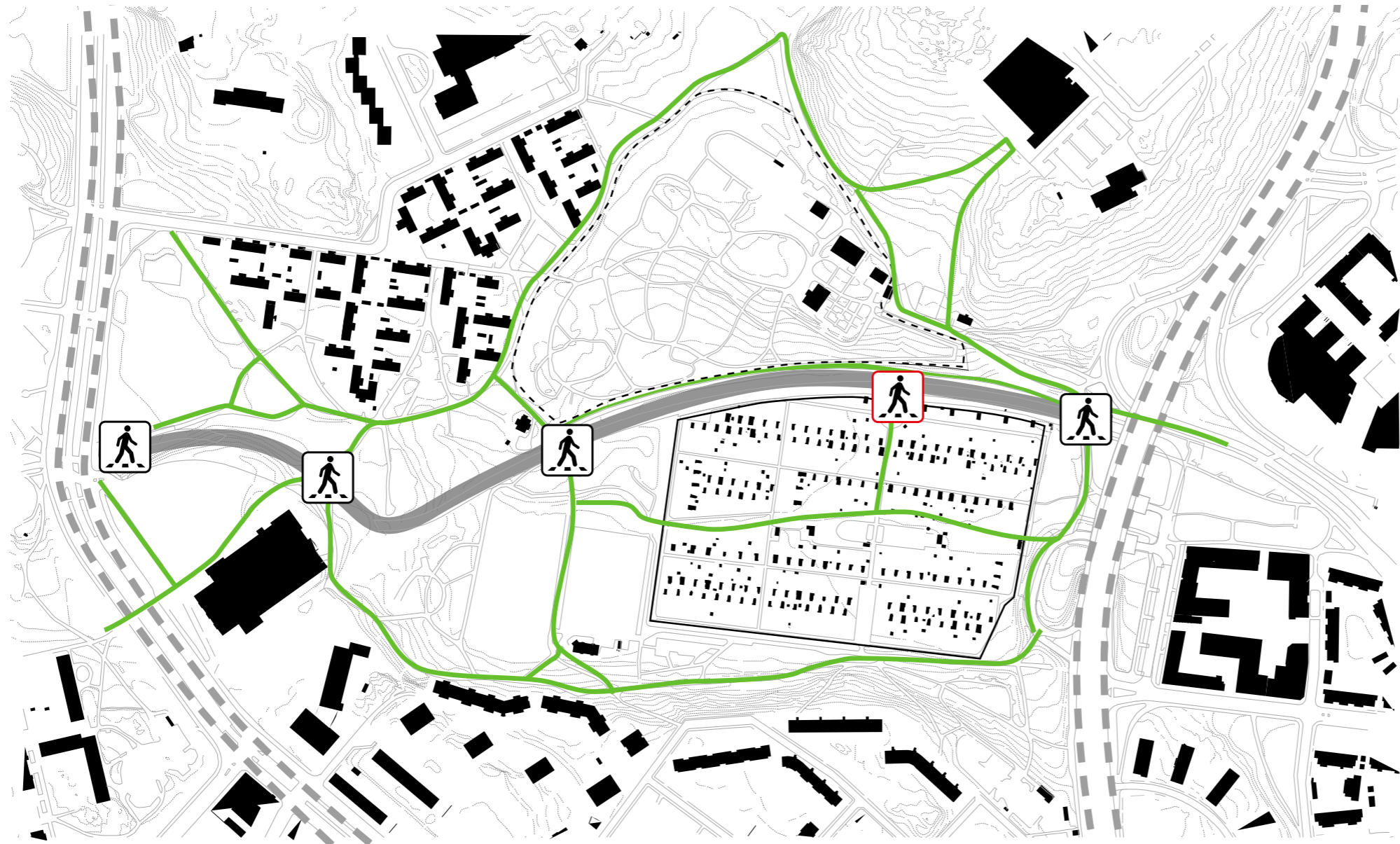

Joukkoliikennekatu sijoittuu kahden merkittävän ja herkän kokonaisuuden välille: Kumpulan kasvitieteellinen puutarha ja Kumpulan siirtolapuutarha-alue.

Nämä eroavat rajautumisellaan toisistaan. Rinteessä ja kukkulalla sijaitseva kasvitieteellinen puutarha suuntautuu ulospäin ja rajautuu pelkästään läpikatseltavalla verkkoaidalla. Siirtolapuutarha-alue taas rajautuu pens-verkkoasaidalla ja runsaalla kasvillisuudella, ja suuntautuu selkeästi sisäänpäin.

Joukkoliikennekatua sijoittaessa muodostuu olemassa olevaan puistopolkuverkoston ylityskohtia. Lisäksi avataan kulkuyhteys siirtolapuutarhaan pohjoispuolelta, jolloin muodostuu uusi ylityskohta.

Kohdat muodostuvat sekä liikkumisen, turvallisuuden että alueen näkyvyyden kannalta kiinnostaviksi.

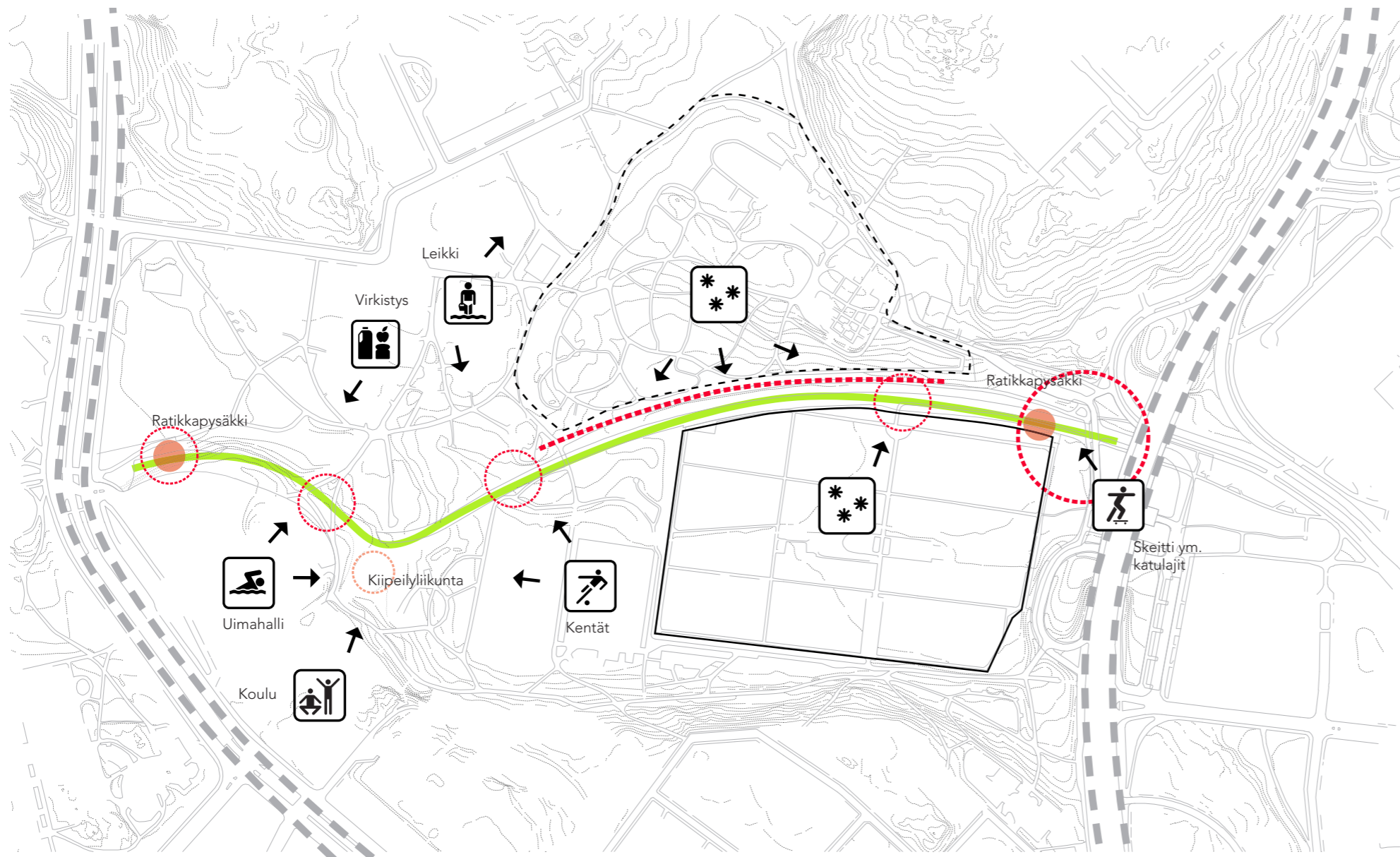

Nopea, puiston läpi poikittaisesti menevä kevyen liikenteen yhteys muodostaa uuden joukkoliikennekadun sekä puiston selkärangan.

Risteyskohdat korostetaan, jotta liikennerytmin vaihtuminen ja ylikulkualueet huomataan.

Tavoitteena toimintojen lisääminen joukkoliikennekadun läheisyyteen helpon tavoitettavuuden ja näkyvyyden vuoksi.

1. URBAANI TOIMINTA

Joukkoliikennekatuun suoraan liittyvät alueet. Kiveysalueilla korostuu urbaani, katuliikuntalajeihin liittyvä sekä niitä mahdollistava muotoilu.

2. PUISTOMAINEN TOIMINTA

Joukkoliikennekatuun epäsuoraan liittyvät alueet, kuten vanhaan junatunneliin johtava raidekuilu, hyödynnetään uuden näkyvyyden ja saavutettavuuden vuoksi. Helpoilla rakenteilla tai pinnoitteilla mahdollistetaan virkistys- ja leikkikäyttöä, olemassa olevia maastomuotoja hyödyntäen.

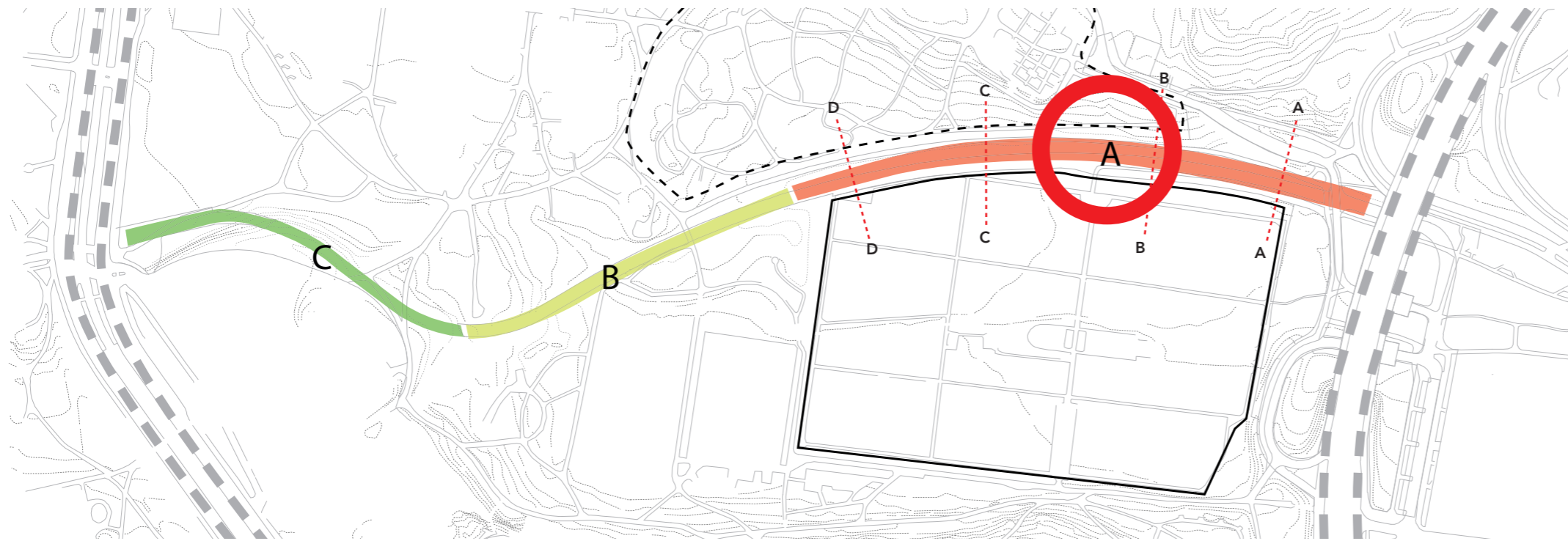
Nykytilanne, Hämeentien sillan alla

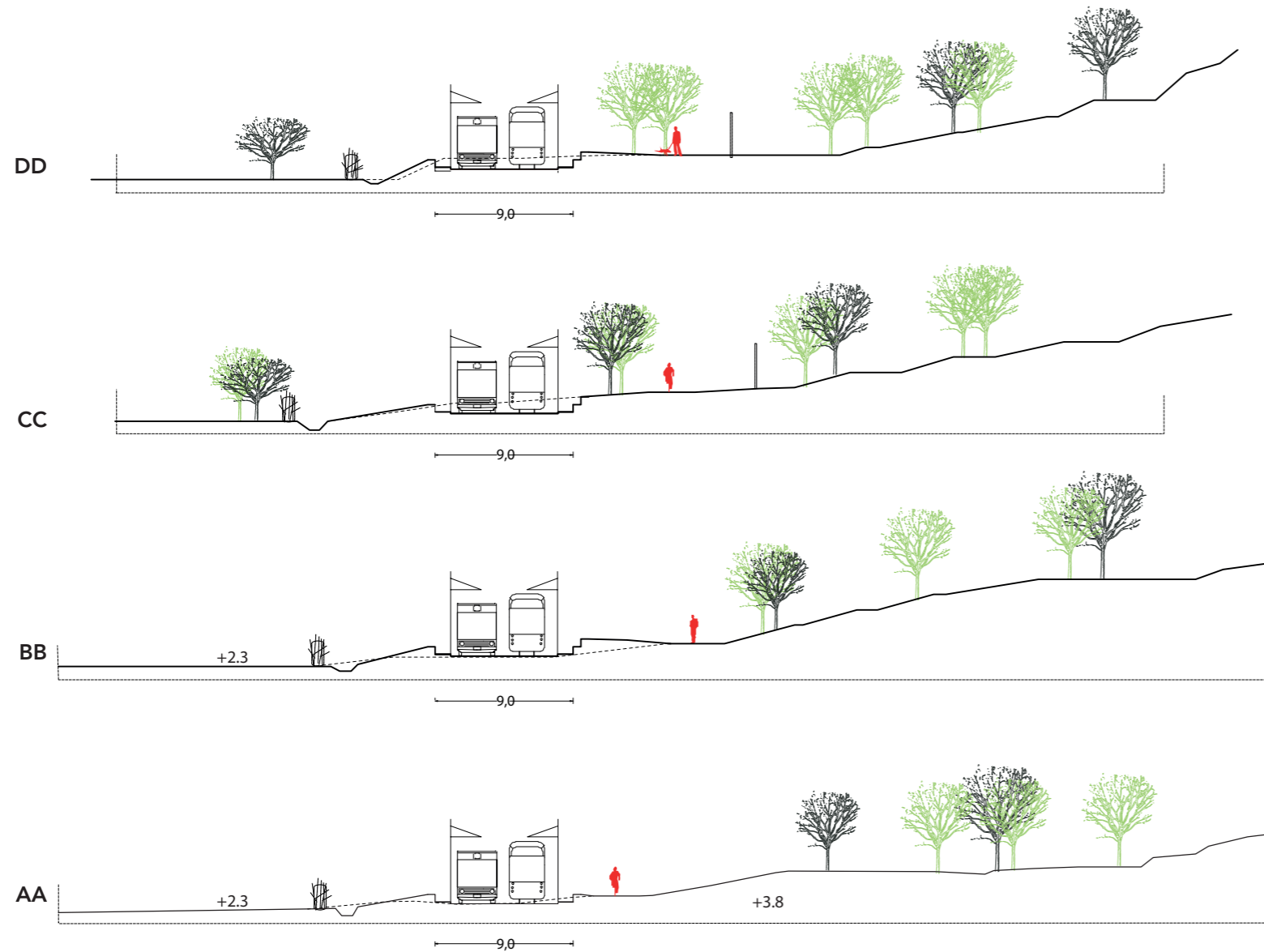
Urbaani

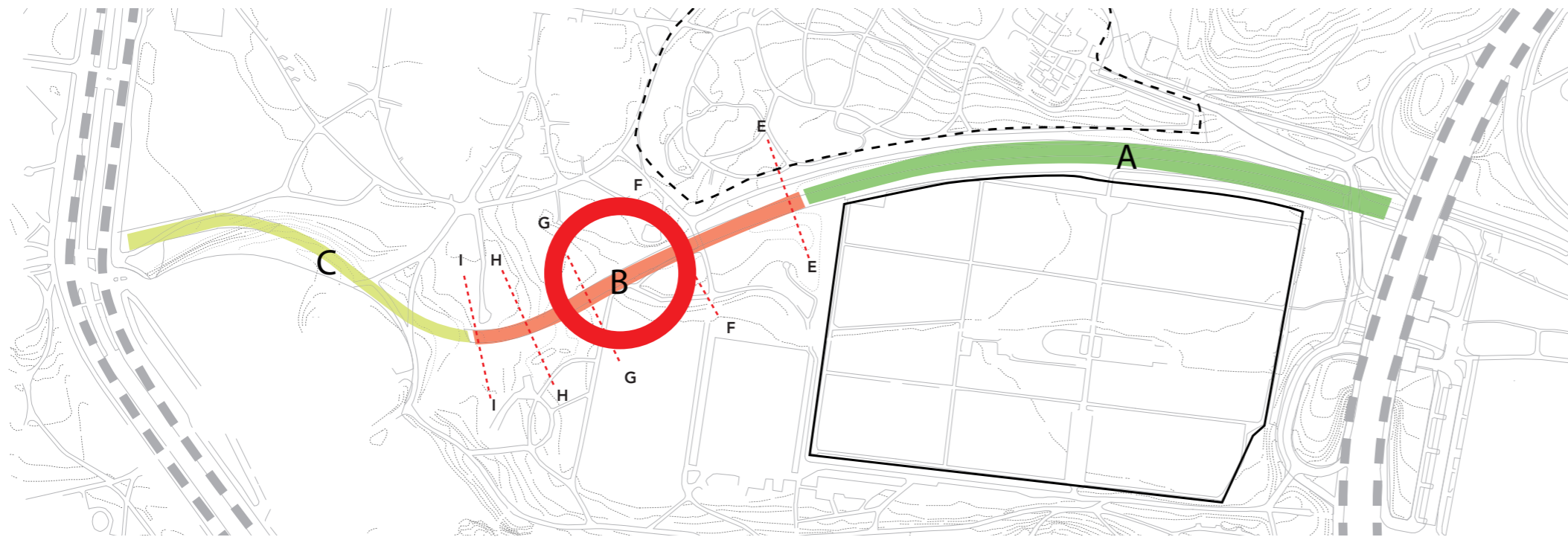
Puistomainen

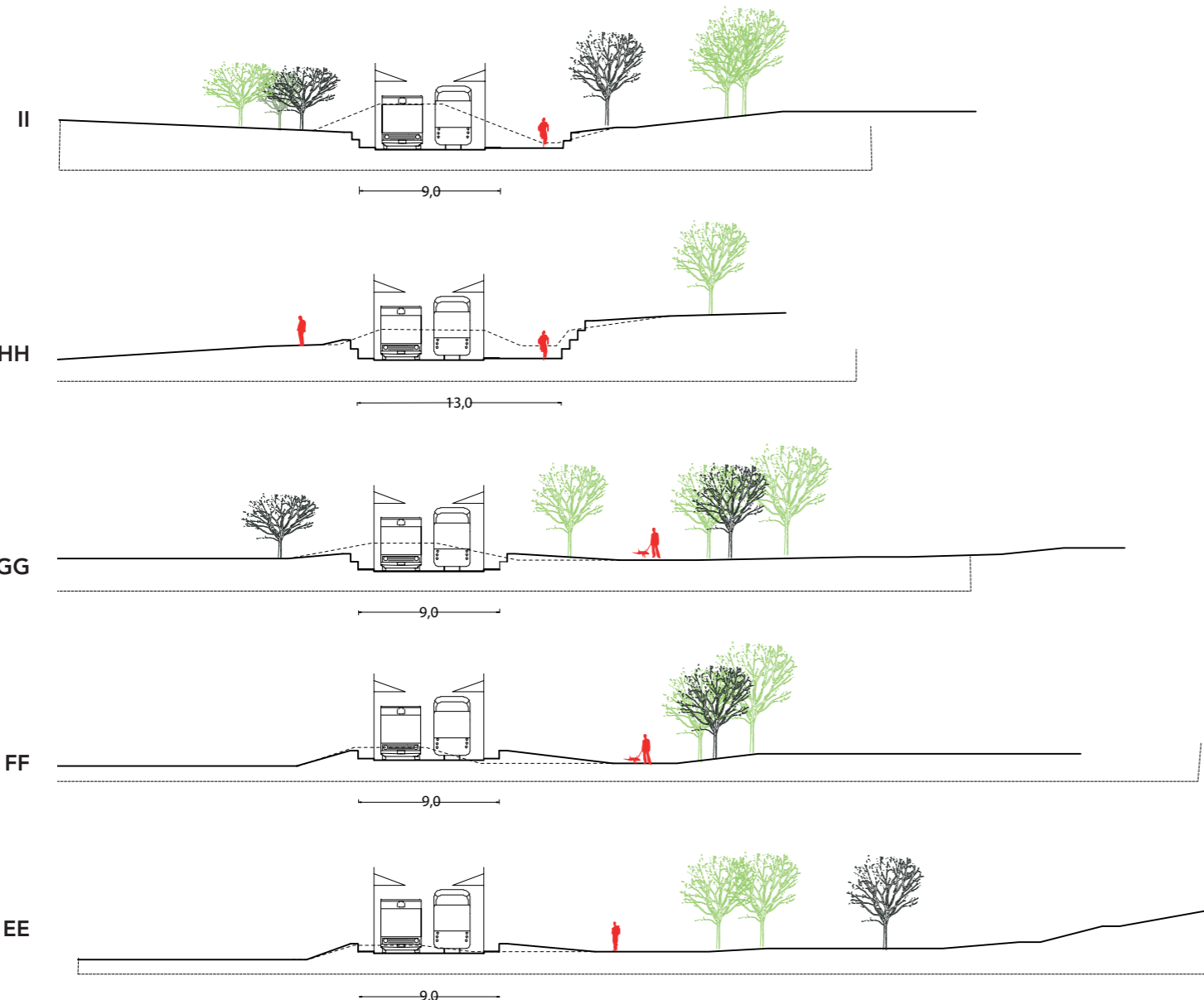
Osa A kulkee Siirtolapuutarha-alueen ja kasvitieteellisen puutarhan välissä. Joukkoliikennekatu kulkee tässä rinteessä, mutta melko matalalla tasolla. Siirtolapuutarha jää kadusta alemmalle tasolle, mutta suojataan kadun reunarakenteella.

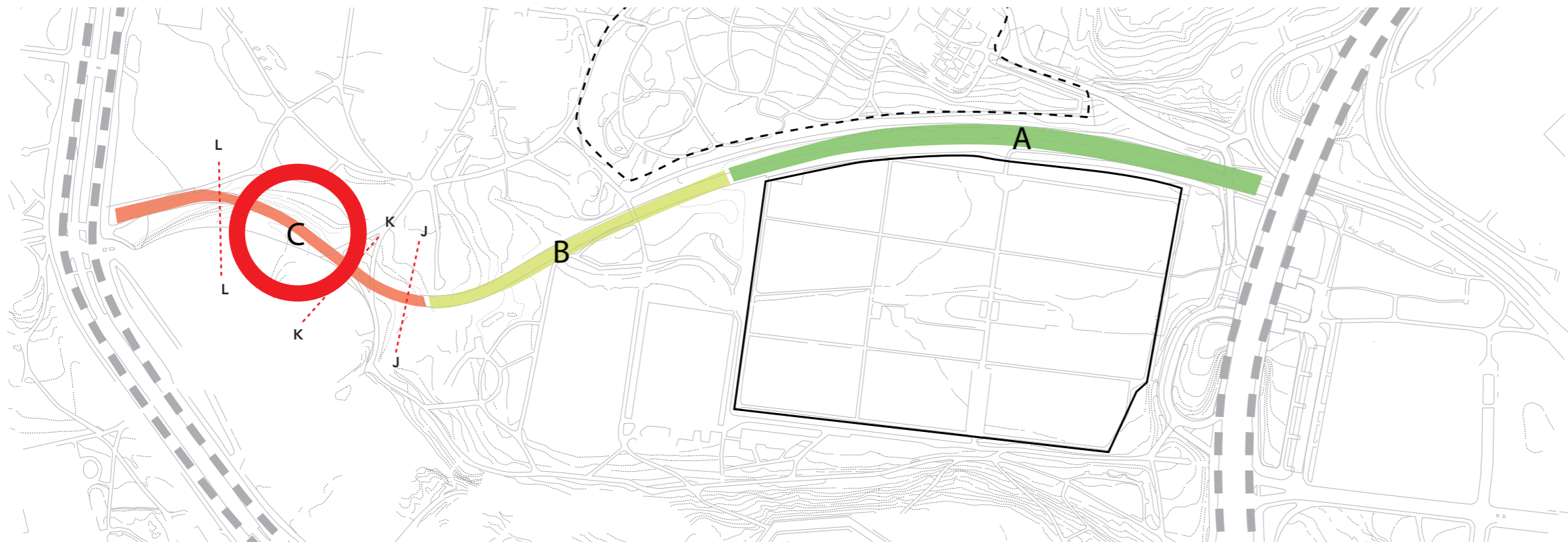
Leikkaukset osasta A
1:400

Osa B kulkee osittain melko samassa ta-
sossa ympäröivän maaston kanssa, osittain
jonkin verran maastoon leikkautuen. Leik-
kauskohtiin rakennetaan oleskeluun sovel-
tuvia rappumaisia reunoja. Nämä muodos-
tuvat käytettäviksi varsinkin kohdissa joissa
keyyen liikenteen väylän siirtyä osaksi katua.

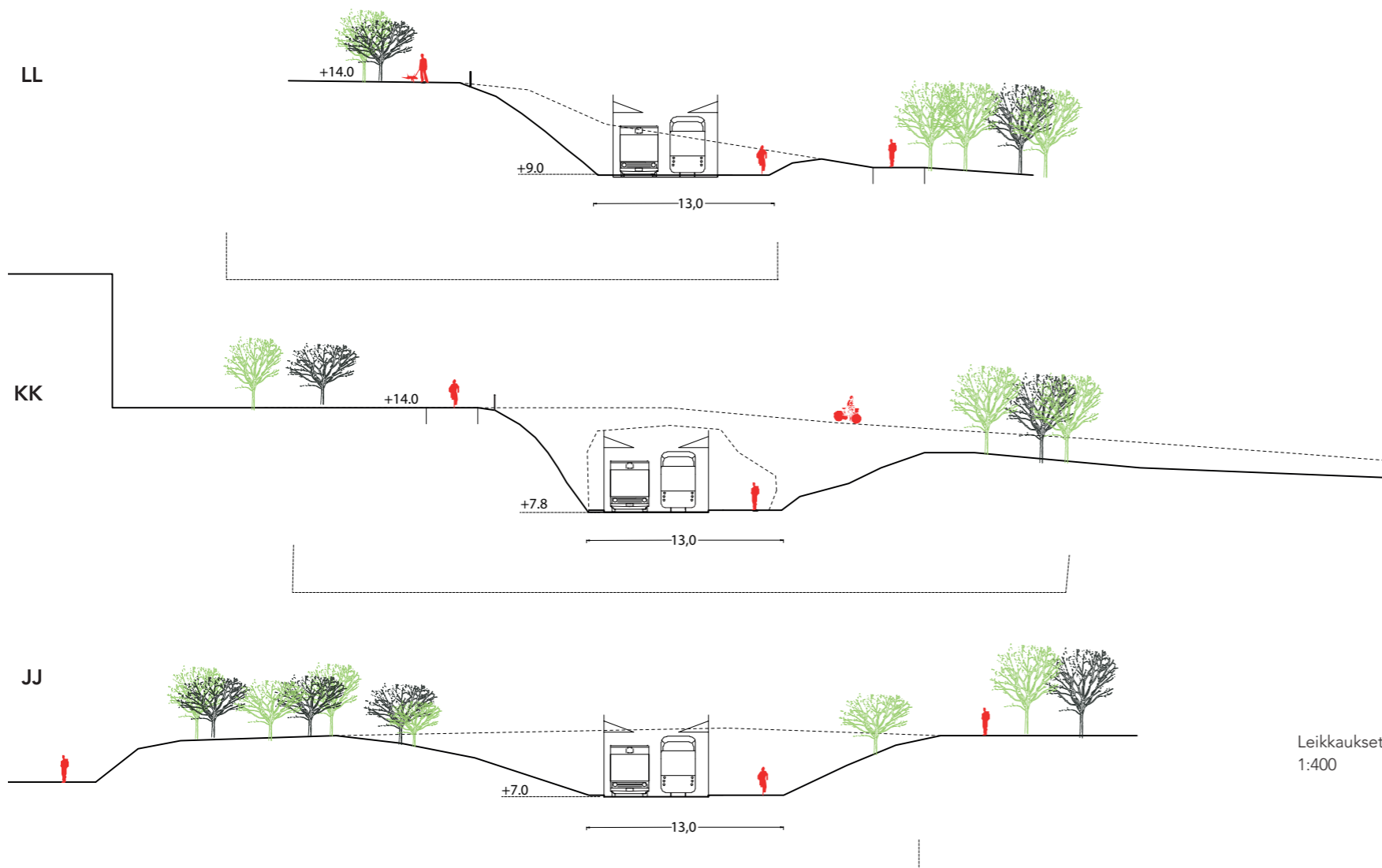

Leikkaukset osasta B
1:400

Osa C kulkee jonkinasteisesti hyvinkin syvästi maastoon leikkautuen. Tavoitteena on pehmeän muotoisten leikkauspintojen ja rinteiden luominen, niin että katutilan ilmeestä muodostuu hyvinkin vihreä ja vaihtelevailmeinen, jopa dramaattinen.

Avointa leikkausmallia käytettäessä myös katutilasta muodostuu miellyttävä ja kevyelle liikenteelle sopiva.

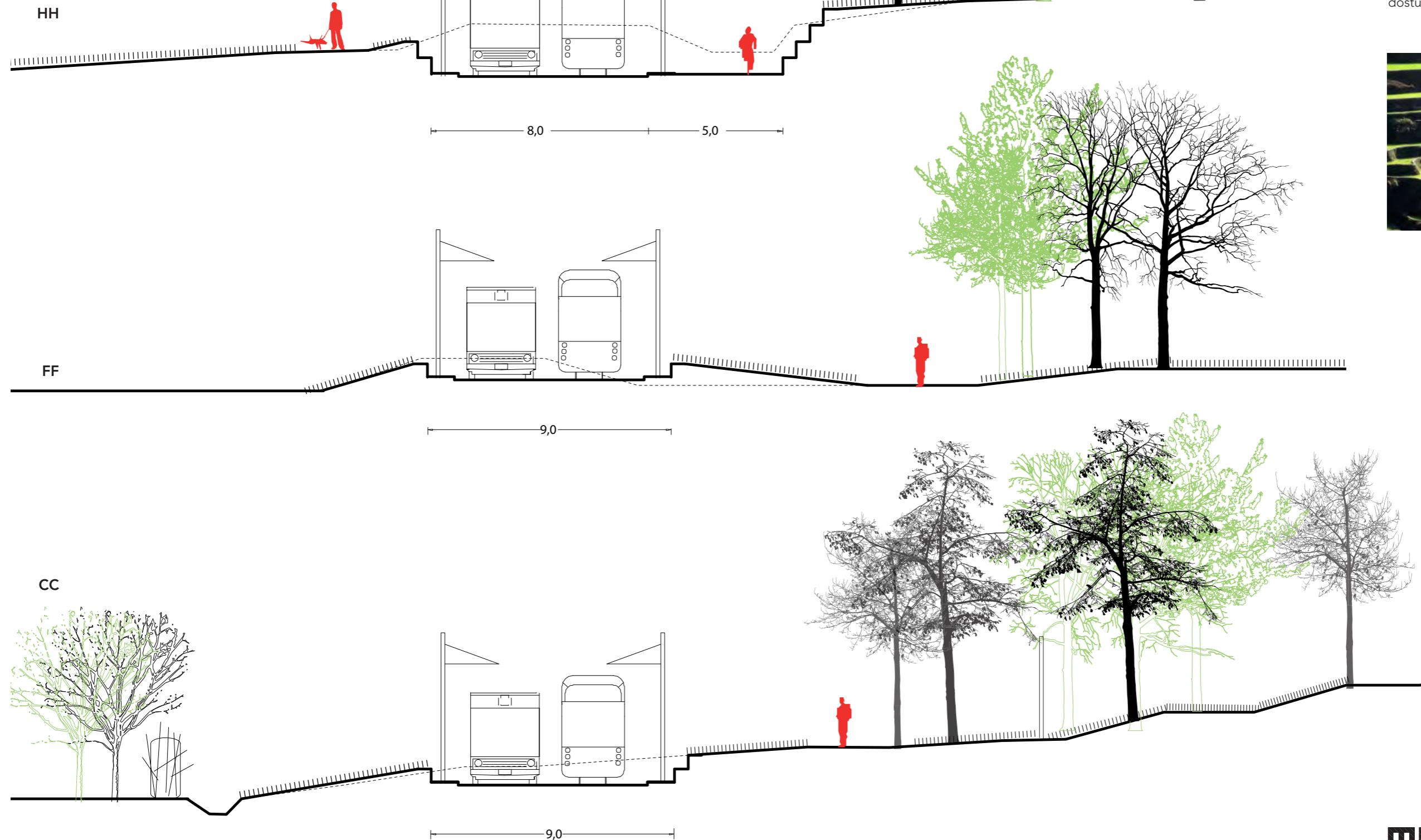
Leikkaukset osasta C
1:400

LEIKKAUKSET / DIMENSIOT

Tavoitteena on, että joukkoliikennekatu su-
loutuu mahdollisimman huomaamattomas-
ti ja sujuvasti ympäröivään maastoon.

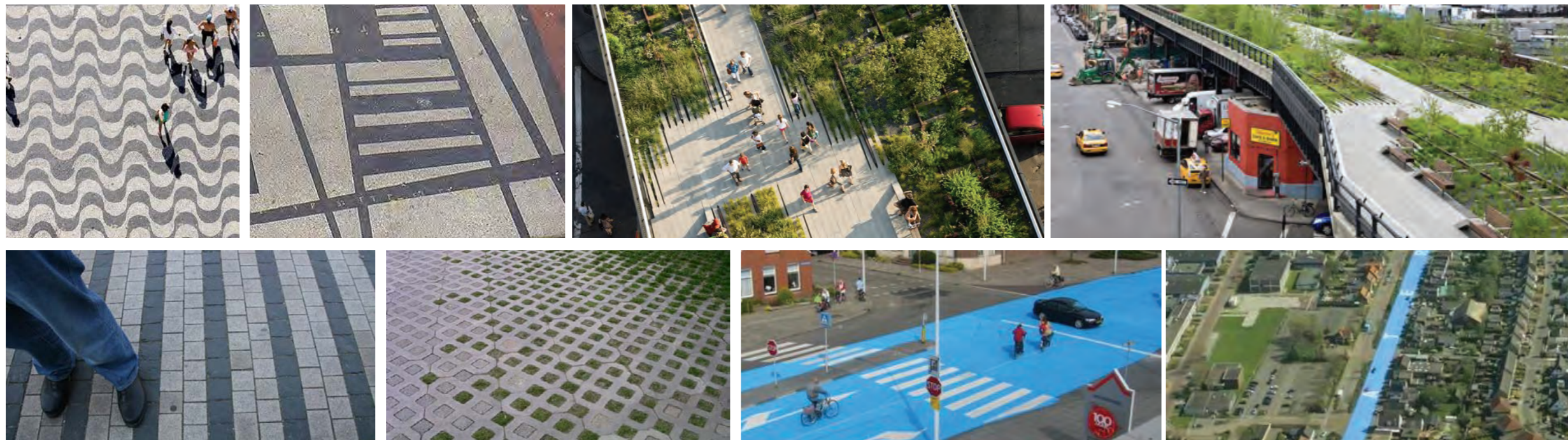
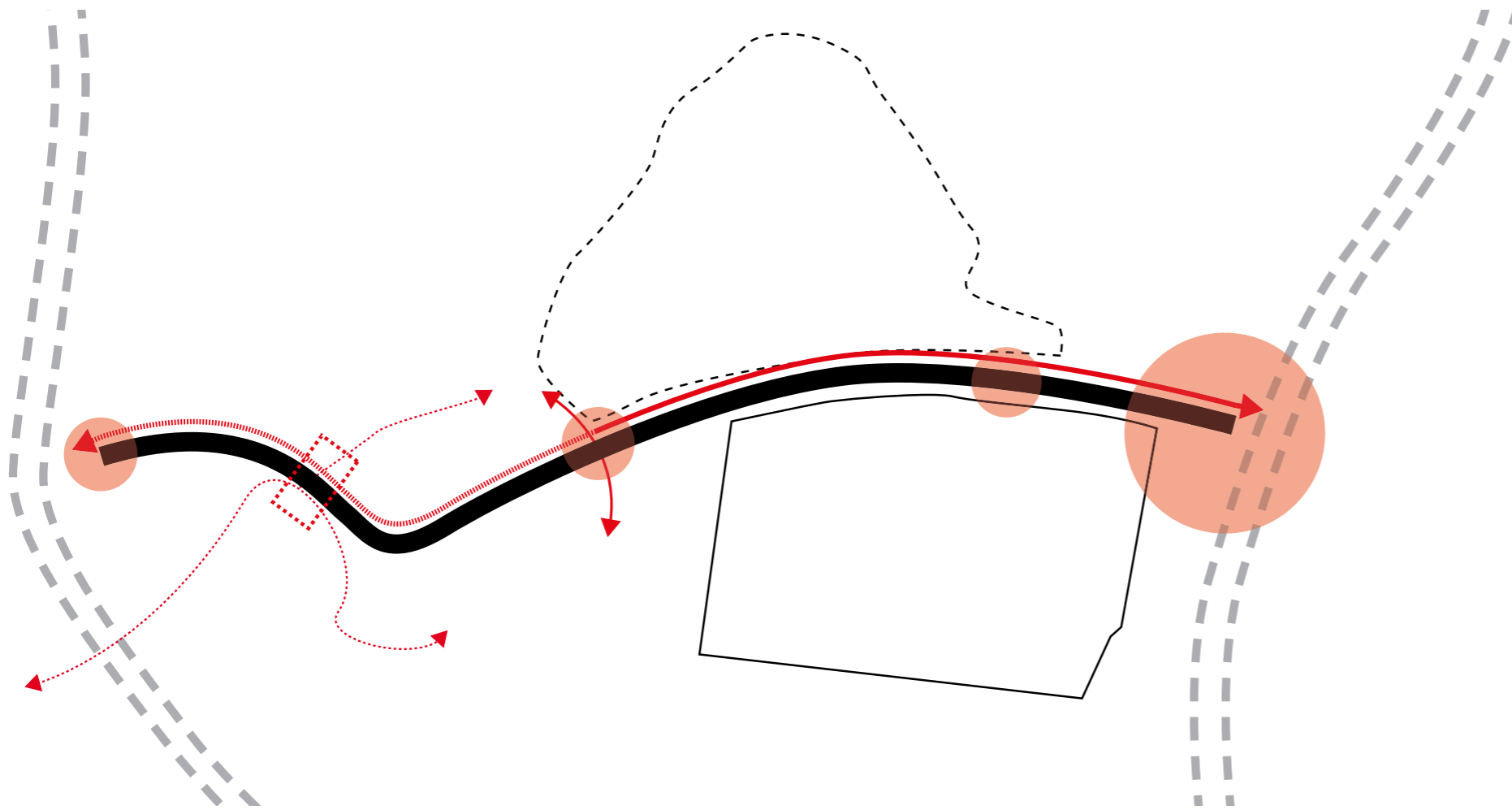
Kadun leikkautuessa oleviin maastomu-
toihin ja vanhaan ratapenkereeseen, syn-
tyy vähintään 0,5m korkea, rappumainen
reuna. Reunarakenne vaimentaa liikenteen
ääniä, ja tuo kulkuneuvot alas ihmislähei-
sempään mittakaavaan.

Reunarakenteet ovat vaaleaa, sileää beto-
niprofiilia. Rappurakenteen ylätaso toimii
kasvillisuusallustana, jolloin yleisilme muo-
dostuu vihreäksi.

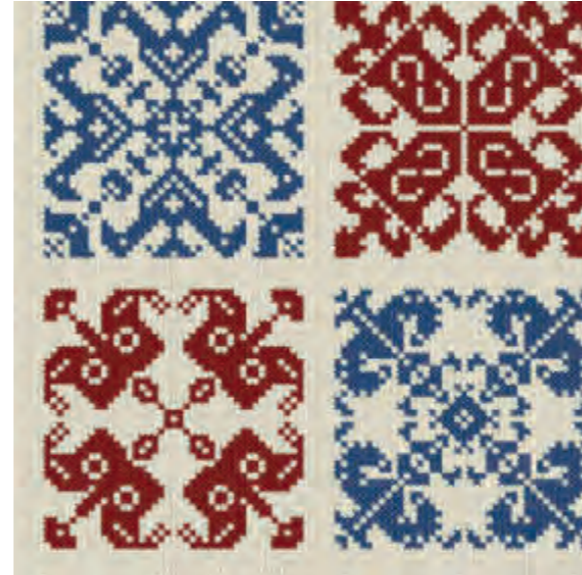
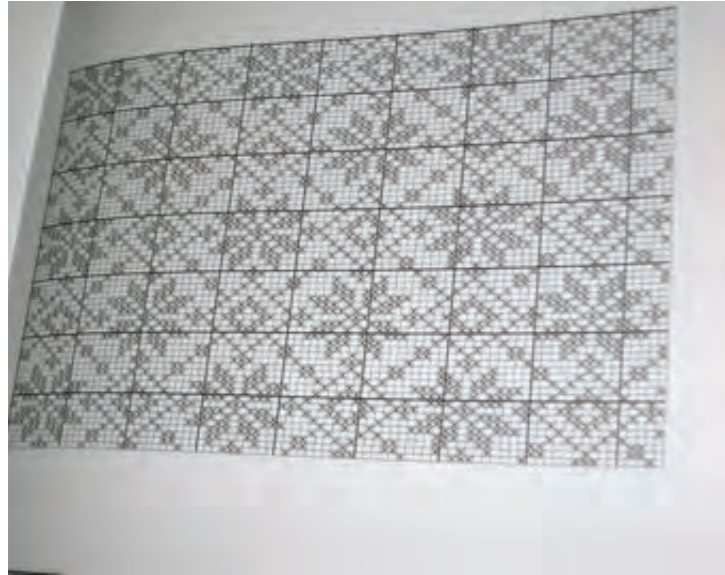

Aukio / risteyskohdista muodostuu kiinnostavia ja yllätyksellisiä, kuin helmiä nauhalla.

Aukiot merkitsevät ylityskohdat ja hidastavat näin kadun liikennettä, niin että joukkoliikennekadun ylitys on mahdollisimman turvallinen.

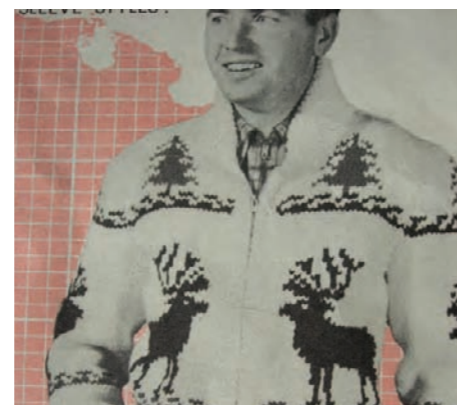

AUKIOT / ORNAMENTOINTIAIHEET

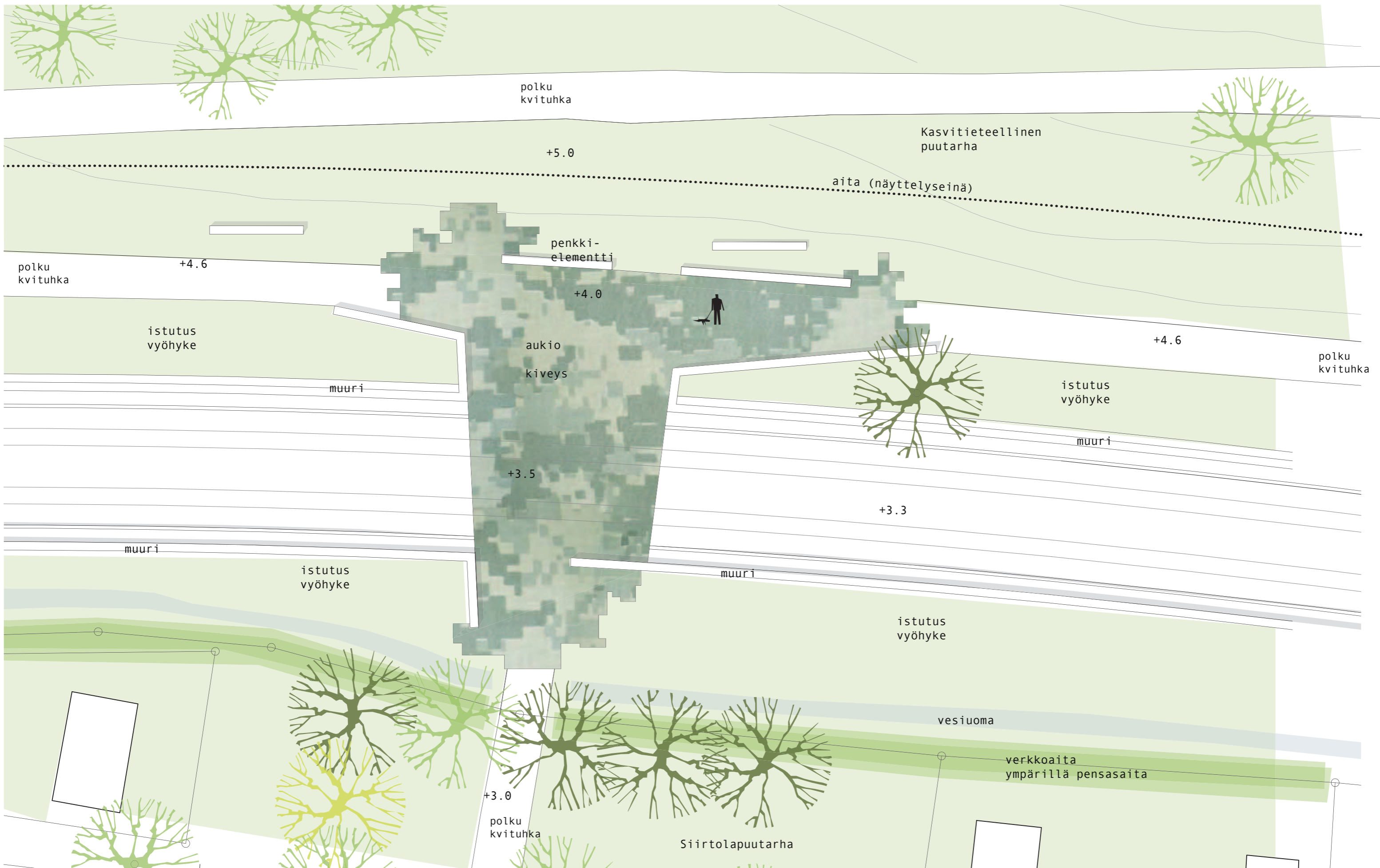
Erikoiskoristeet pannoissa sekä esim. aidoissa

Aukioiden kiveysaiheet hakevat inspiraatiota eläin- ja kasviaiheista, niin että ne ikäänkuin sulautuvat ja sopivat ympäristöön, samalla kuin nousevat esille yllätyksellisenä pintana.

Kokonaispinta: maastoutuminen

Ylitysaukio kevyen liikenteen polulta siirtolapuutarhaan. Mittakaava 1:200

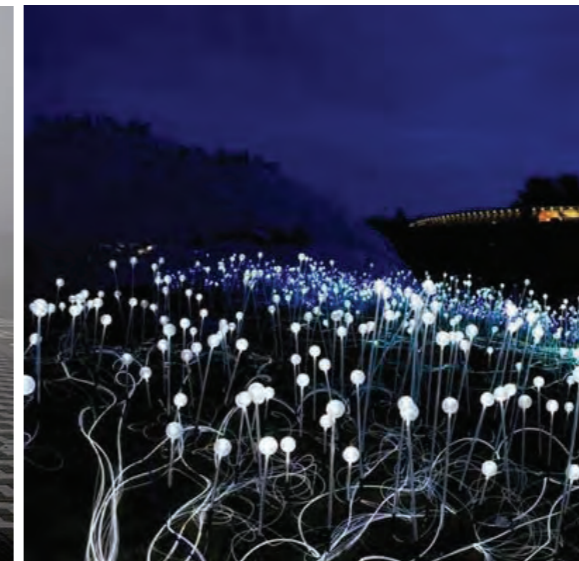

Esimerkki risteävästä aukiopinnasta siirtolapuutarhan uuden sisäänkäynnin kohdalla.

Kiveyksessä käytetään hyvinkin iloisen väristä betonikiveystä, koska betonikiven värikirkkaus on suurempi kuin kiven. Pääasiassa viher- ja keltasävyisiä kiviä käytetään maastoihteisten kiveyskuvioiden luomisessa.

ESIMERKKEJÄ
PINNAT JA AUKIOT

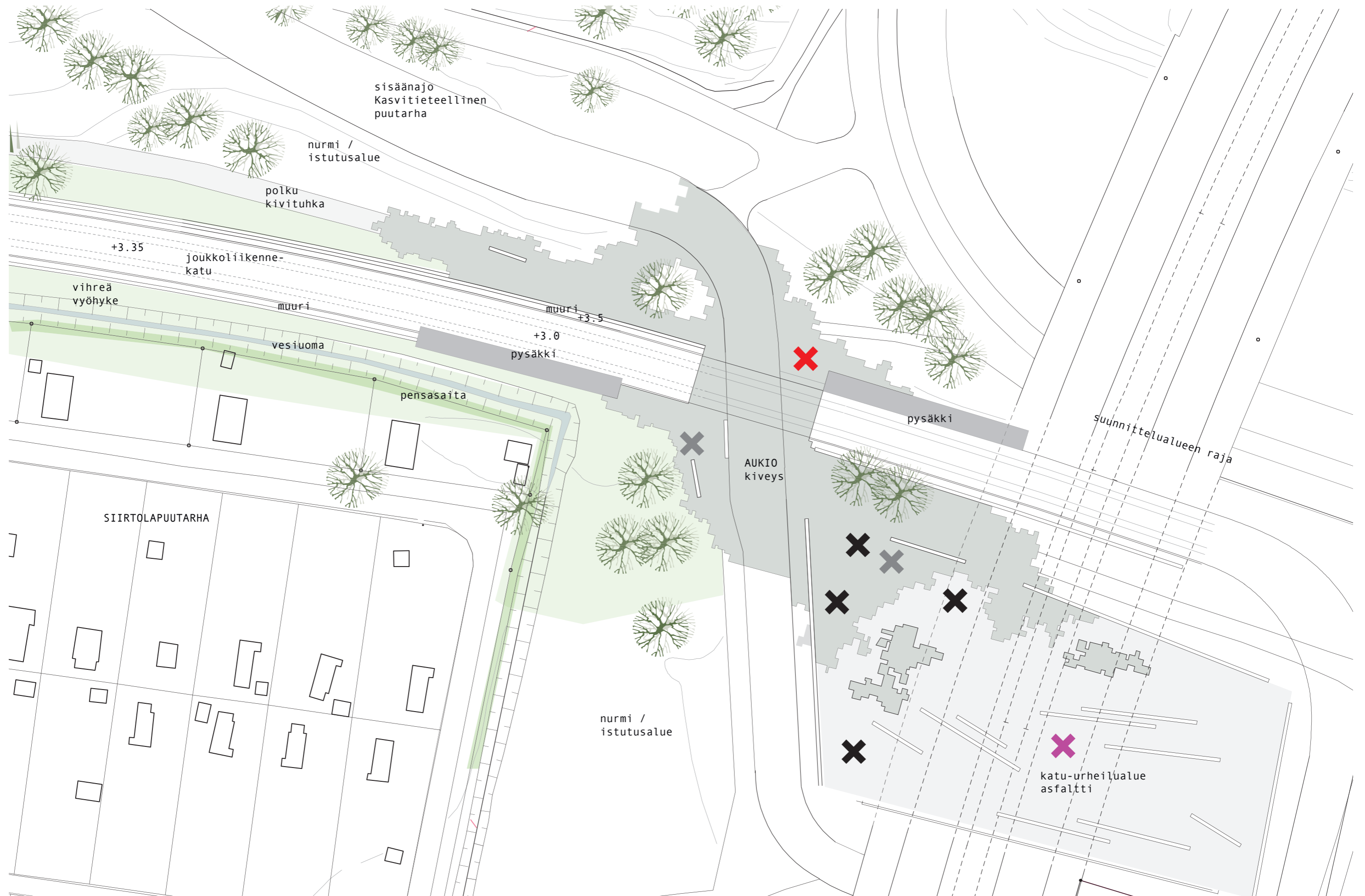

ESIMERKKEJÄ
TUNNELI

Tunnelin kohdalla tavoitellaan yllätyksellistä ja koristeellista valaistusta, jopa valotaidetta voisi harkita.

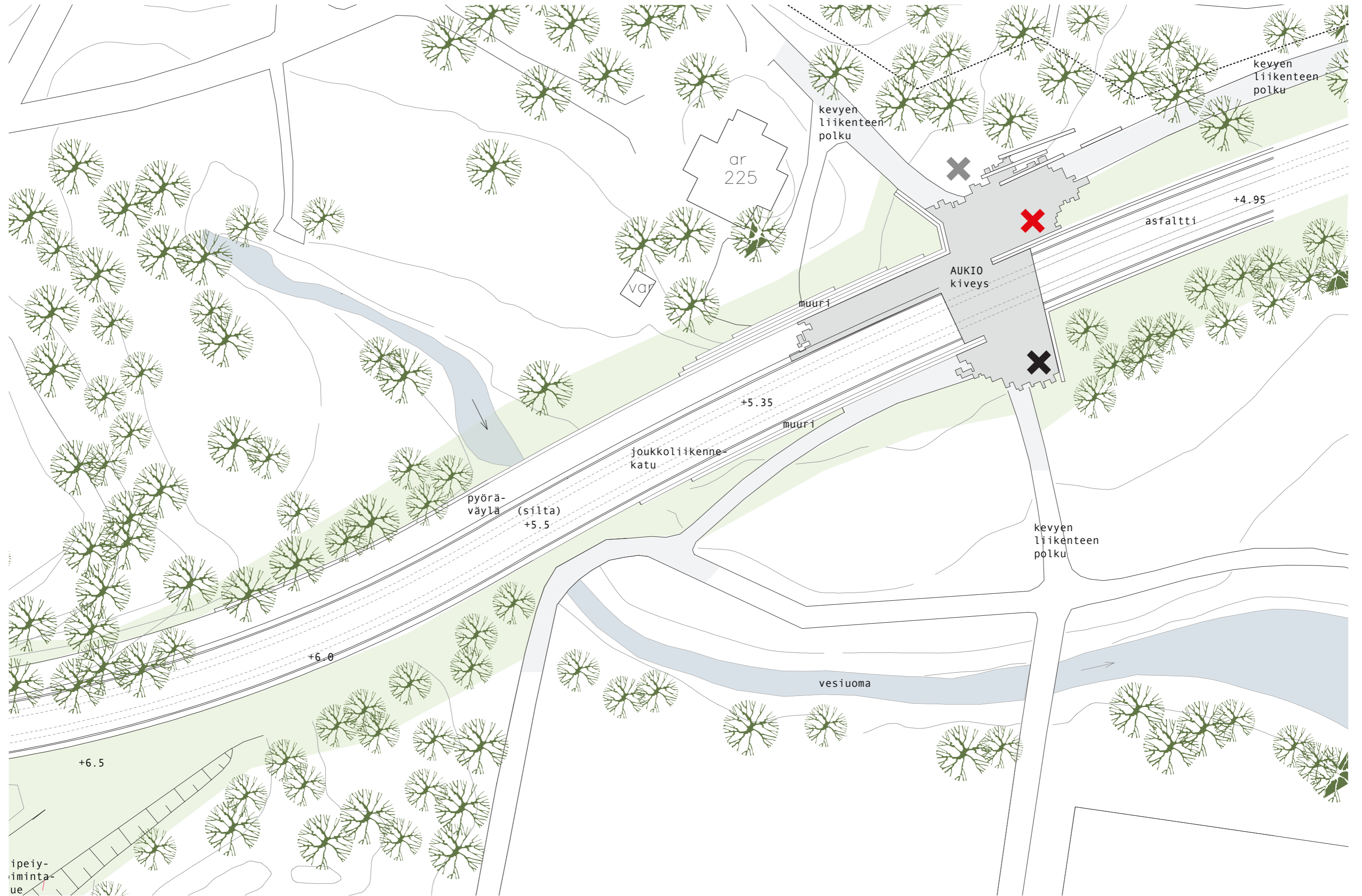

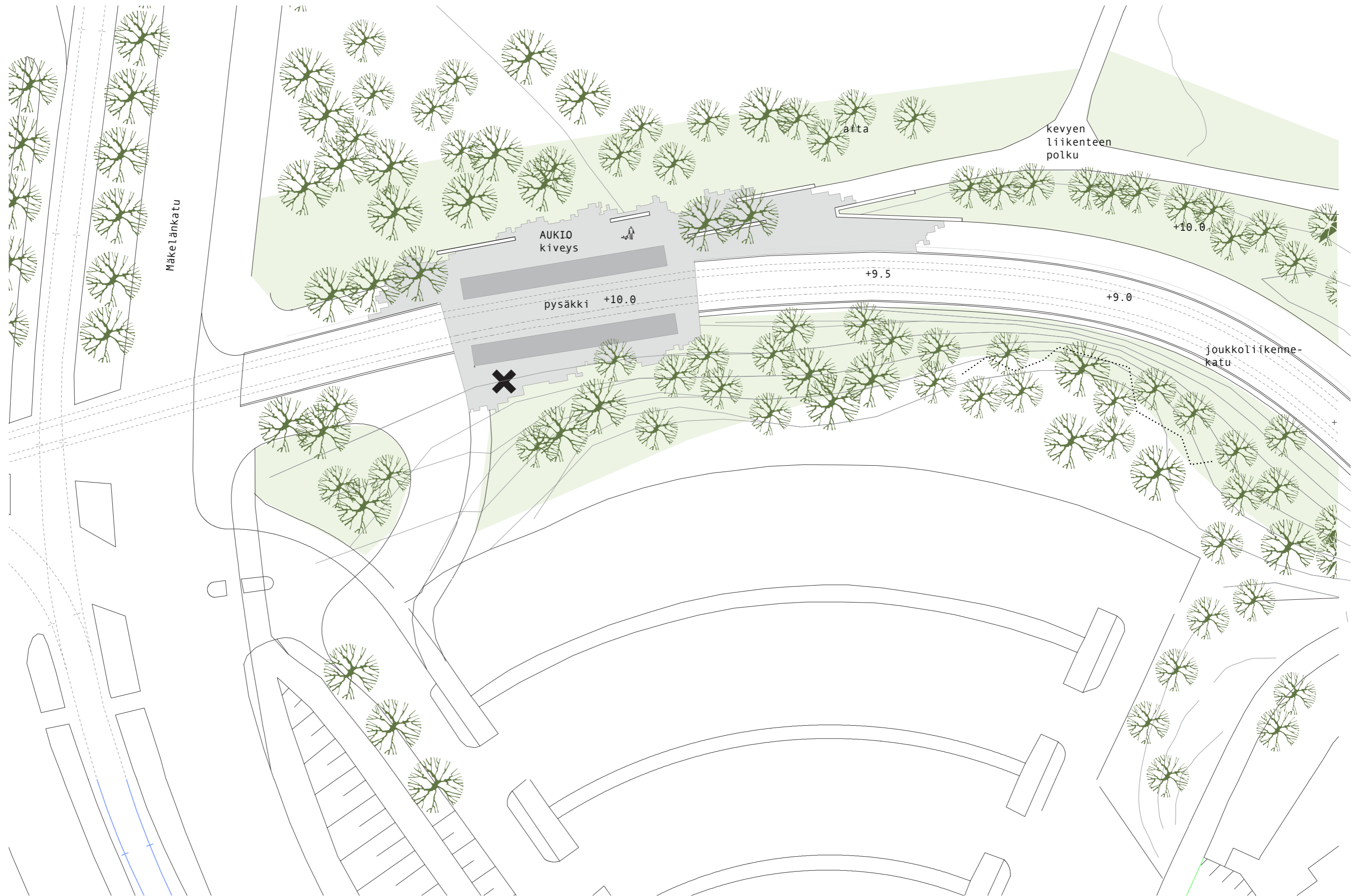

ipeiy-
iminta-
ue

Suunnitelma 1:500, osa 4

KUSTAA VAASAN TIEN YLIKULKUSILLAN MAISEMALLISET VAIKUTUKSET

KAAVAN MUKAINEN
YLIOPISTORAKENNUKSEN
SIJAINTI

+22,0

+11,5

+10,5

Kustaa Vaasan tie

+9,7

PROJEKTIO

KAAVAN MUKAINEN
UUDISRAKENNUKSEN
SIJAINTI

Väisälänaukio

11.5

11.5

Ponlas sillan alla

9.7

Luiskattu maapinta

Nykyinen polku

KAAVAN MUKAINEN
UUDISRAKENNUKSEN
SIJAINTI

Pietari Kalmin katu

Kustaa Vaasan tie

Bussipysäkki

MAANTASOJÄRJESTELYT

